ANUL X No. 2392 — Ediția de seară — MERCURI 5 NOEMBRE 1897

Abonamente

Incep la 1 și 15 ale fie-cărei luni și se plătesc înainte

Un an în țară 30 lei; în străinătate 50 lei
Șase luni 15 „ „ „ 25 „
Trei luni 8 „ „ „ 13 „

Numărul 10 banĭ

In străinătate 15 banĭ

Adevěrul

Să te ferești Romîne de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri.

Anunciurĭ

Se primesc direct la Administrația ziarului

Linia pagina VI-a . . . . leĭ 0.50 banĭ
„ „ V-a . . . . „ 2. „
„ „ IV-a . . . . „ 2. „

La un mare număr de liniĭ se fac reducțiĭ din tarif

Numărul 10 banĭ

Un număr vechiŭ 20 banĭ

Redacția PASAGIUL BĂNCEĬ NAȚIONALE (TELEFON No. 25).

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

Administrația PASAGIUL BĂNCEĬ NAȚIONALE (TELEFON No. 25).

GUVERNUL ȘI LEGEA BERENDEIU

Șase paginĭ

la fie-care ediție

EXEMPLU

Cînd auzim vorbindu-se de țările exotice, surîsul ne vine pe buze, dimpreună cu disprețuitorul cuvînt de *sălbaticĭ*. Cînd însă comparăm lașitatea noastră față de mîndria și independența acestor «sălbatecĭ», ne vine să credem că așa zisa civilizațiune a corupt moravurile.

Iată de pildă, să luăm pe un negru, un fost rob—dacă nu el părințiĭ luĭ—pe prezidentul republiceĭ Haiti generalul Sam, și să'l punem alăturĭ de pildă de civilizatul, de așa zisul cultul Dimitrie Sturdza.

Ignobilul este primul ministru al Romînieĭ, stat independent și european, țară care are faima de a fi început să fie civilizată, care are școlĭ, facultățĭ, regim zis parlamentar și toate aparențele cultureĭ. Eĭ bine, dacă luăm pe acest înalt demnitar, îl vedem slugarnic, făcînd scuze Ungurilor, după ce în opozițiune î-a combătut cu ultima energie, îl vedem cerînd ertare Rusieĭ pe care nicĭ un moment de necugetare — dese de altmintrelea la el—a atacat-o. S'a făcut slugoiul Turcilor, izgonind din țară pe Armeniĭ refugiațĭ din Constantinopol în Romînia și a oprit debarcarea soldaților grecĭ carĭ se întorceaŭ de la războiŭ. N'a fost palmă care să n'o fi primit cu resemnare și respect, n'a fost scuipat pe care să nu'l șteargă cu umilință de pe fața luĭ hidoasă.

Și dacă ne aruncăm ochi peste ocean, vedem pe prezidentul uneĭ insule uitate, pe un negru, stăpînind o populațiune încă necivilizată, pînă maĭ eri în robie, care știe să fie vrednic și să țină piept Germanieĭ, chiar cînd aceasta îĭ trimete pe un trimis special și o corabie de războiŭ ca să-șĭ facă voința sa maĭ semnificativă.

Guvernul republiceĭ de Haiti a pus la închisoare pe un oare care Lueders, supus german. In potriva acesteĭ arestărĭ Germania a protestat și ne primind nicĭ un răspuns favorabil, împăratul a trimes pe principele de Schverin, cu un vas de războiŭ care să ceară imediata punere în libertate a supusuluĭ german și o colosală despăgubire. Trimisul s'a prezentat înaintea generaluluĭ Sam, președintele republiceĭ, i-a făcut cererea și drept răspuns i s'a arătat ușa, zicîndu-i-se: *Dacă știam că îmĭ veĭ face o ast-fel de cerere, nicĭ nu te primeam.*

Ce va face Germania, care va fi urmarea acesteĭ nobile conduite, puțin importă. Interesant e însă faptul în sine, a acesteĭ purtărĭ vrednice, a acestuĭ răspuns mîndru, a acesteĭ independențe față de o putere atît de mare ca Germania!

Cu ce dispreț suveran trebue ca acest prezident *negru* să privească bătrîna Europă cu moravurĭ corupte, cu sumeție apusă, cu o rasă de oamenĭ politicĭ fără de caracter și fără de cerbicie!

Cît despre noĭ, Romîniĭ, ce să maĭ zicem! Par'că visăm, par'că sîntem pe timpurile de la 1400, căcĭ maĭ poate fi vorba de demnitate, de mîndrie și respectul de sine cînd suferim suprema rușine de a avea la cîrma statuluĭ pe cel maĭ ignobil, pe cel maĭ fără de caracter, pe cel maĭ ticăloșit moralminte, dintre toțĭ politicianiĭ țăreĭ romîneștĭ?

Exemplul generaluluĭ Sam—de altmintrelea în afară chiar de Dimitrie Sturdza—nu are cine să'l urmeze la noĭ!

Const. Mille

SATIRA ZILEI

„Lyra"

Pentru ca să nu se zică cum că și în țara noastră muzica nu propășește, maĭ mulțĭ melomanĭ aŭ hotărît înființarea societățeĭ numită „Lyra", cu masă de bacara, cu „pachete" și, maĭ ales, cu cagnotă.

Concertele acesteĭ societățĭ se țin regulat în toate serile, de la orele 9 pînă la 7 dimineața, iar programul, aproape fără variație, este următorul:

1) Ferberul de familie, saŭ luarea la mijloc cu întoarcerĭ maximale, din coadă.

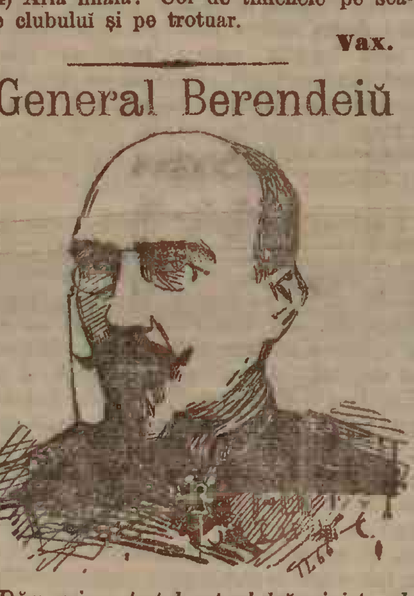
2) Pocherul pickpokerist cu tragerea asuluĭ de sub cărțĭ și cu cărțile însemnate din unghie.

3) „Șmindeferul" în stil mare cu pachete magice cu scuturarea buzunarelor și cu răceală generală și finală.

4) Aria finală: Cor de tinichele pe scările clubuluĭ și pe trotuar.

Vax.

General Berendeiŭ

Dăm aci portretul actualuluĭ ministru de războĭ. D. General Berendeĭ este unul dintre generaliĭ noștri capabilĭ. D-sa a fost ofițer în arma geniuluĭ și chiar general inspector al geniuluĭ, apoĭ director al fortificațiilor.

După cererea regeluĭ, a luat portofoliul războiuluĭ în ministerul Aurelian și la căderea acestuĭ minister, a trebuit să rămîe și în ministerul d-luĭ Sturdza, de oare-ce regele a cerut aceasta ca o manifestație în contra atitudineĭ pe care a avut-o d. Sturdza față de ministrul de războĭ, cînd d. general Budișteanu a interpelat în chestia pușteĭ Manlicher.

La ordinea zileĭ este proectul de lege al recrutăreĭ. Acest proect poate să aducă retragerea d-luĭ general Berendeiŭ de la ministerul de războĭ.

Pic.

CULISELE POLITICE

Guvernul și legea Berendeiŭ

D. Dim. A. Sturdza este furios pe d. general Berendeiŭ că a dat publicitățeĭ proectul de lege modificator al legeĭ recrutăreĭ, înainte de a fi fost prezentat consiliuluĭ de miniștri.

Primul-ministru impută d-luĭ general Berendeiŭ că procedînd ast-fel, a dat naștere uneĭ agitațiĭ pe care guvernul nu poate s'o înfrunte.

Intervențiĭ externe

Și ce e maĭ grav, intervențiĭ în această chestie vin și din afară.

La aceste intervențiĭ d. Sturdza se vede nevoit să cedeze și de aceea pînă acum a înlăturat proectul d-luĭ general Berendeiŭ chiar și din discuția consiliuluĭ de miniștri.

D. Sturdza așteaptă sosirea regeluĭ pentru ca să reguleze definitiv ce e de făcut cu proectul d-luĭ general Berendeiŭ.

Relațiĭ încordate

De o cam dată relațiunile sunt foarte încordate între d-niĭ Sturdza și general Berendeiŭ.

Ministrul de războiŭ a declarat într'un cerc de prietenĭ, la întrebarea ce i se făcea asupra conflictuluĭ ivit între d-sa și primul-ministru:

— D. Sturdza mă plictisește, dar se înșală dacă crede că eŭ sînt omul care să lucreze după cum va voi d-sa.

D. general Berendeiŭ este decis să nu cedeze asupra acestuĭ proiect de lege și preferă maĭ bine să se retragă din guvern, decît să-'șĭ retragă proiectul.

Ministrul de războĭ după cît afirmă amiciĭ d-sale, e convins însă că regele va impune d-luĭ Sturdza să susție proiectul de lege relativ la recrutărĭ.

Părerile liberalilor

Părerile guvernamentalilor asupra acestuĭ proect sînt foarte împărțite. Numaĭ amiciĭ d-luĭ Gogu Cantacuzino susțin proiectul așa cum este. Eĭ apără maĭ ales taxele, puse pentru străinĭ, de oare-ce spun eĭ, aceste taxe împiedică invazia evreilor din țările limitrofe.

Cei-l'alțĭ guvernamentalĭ cer retragerea proiectuluĭ de lege din cauză că el poate să creeze dificultățĭ serioase guvernuluĭ.

Chestia se va regula în primul consiliŭ ce se va ține sub președenția regeluĭ. **Rep.**

VEDERI DIN TARA

TEATRUL THEODORINI DIN CRAIOVA

Scumpirea lemnelor

— Convorbire între doui proletarĭ intelectualĭ —

I-iul proletar: Eĭ, auzișĭ? Mizerabiliĭ aŭ maĭ urcat prețul lemnelor. O să degerăm în iarna asta.

Al 2-lea proletar: Cine are focul sacru în el nu degeră nicĭ odată!

I-iul proletar: De cît foc sacru în tine, tot maĭ bine foc de lemne în sobă.

Al 2-lea proletar: Căldura unor convingerĭ sfinte mă încălzește maĭ mult ca un stînjen de lemne...

I-iul proletar: Staĭ, frate, nu te înflăcăra ast-fel...

Al 2-lea proletar: Ba mă înflăcărez și voiŭ rosti în această chestiune...

I-iul proletar (continuîndu-șĭ fraza).... Un discurs incendiar, dar tot fără lemne.

Al 2-lea proletar: La dogoarea entuziasmuluĭ s'aŭ încălzit secole întregĭ...

I-iul proletar: Dar eŭ n'am nicĭ cu ce'mĭ aprinde țigara...

Al 2-lea proletar: Eștĭ prozaic, dragul meŭ.

I-iul proletar: Atuncĭ bine-voește a scăpăra o schinteere din geniala'țĭ minte ca să'mĭ aprind țigara... Așa, poate oĭ fi maĭ poetic, ce zicĭ?

Al 2-lea proletar: Te rog să mă lașĭ în pace.

I-iul proletar: Uite, plec (*se îndreaptă spre ușe, o deschide* și rămîne o clipă loculuĭ).

Al 2-lea proletar: Dar închide ușa odată. Intră toată răceala...

I-iul proletar: Nu face nimic. Te salut... călduros și... atîta ajunge!

Sulivan.

Misiunea d-luĭ Cantacuzino

Toată lumea s'a mirat, cînd de odată, din senin d. Cantacuzino a plecat în străinătate. Guvernul hotărîse maĭ întîiŭ să trimită pe d. Brătianu și îĭ publicase chiar și concediul în *Monitor*. S'a pus la îndoială însă competința și dibăcia acestuia, așa că i s'a revocat concediul și s'a dat pe numele d-luĭ Cantacuzino, lucru care a produs știuta zăpăceală din *Monitor* cu cele două concedii și povestea cu erorile de tipar.

Ce a căutat d. Cantacuzino în străinătate? Ziarele străine ne descoperă misterul acesteĭ călătoriĭ. D-sa a plecat să plaseze rentă pe piața Berlinuluĭ și nereușind, s'a dus la Paris, unde cu chiŭ cu vaĭ, și nu știm în ce anume oneroase condițiunĭ, a reușit să vînză cîte-va milioane, cu carĭ să umple golul deficituluĭ budgetar.

Pe lîngă această misiune, tot ziarele străine ne aduc vestea că ministrul nostru de finanțe s'a încercat la Viena să dea o soluțiune scabroaseĭ afacerĭ a decorăreĭ luĭ Iezenszky. Ceea ce însă a încurcat regele și d. Sturdza nicĭ dracul nu descurcă și d. Cantacuzino s'a întors cu maĭ puțin succes de cît acela obținut în cestiunea plasăreĭ de rentă romînă.

Eșecul de la Berlin este un simptom destul de vorbitor. Aceasta însemnează că piața germană care în tot de-auna a avut încredere în finanțele Romînieĭ, de astă dată hezită, față de acest abuz care se face cu vînzarea de rentă la fie-care minut și pentru acoperirĭ de deficite.

Cît despre afacerea Ieszenszky, această încercare dovedește și maĭ mult ceea ce am zis noĭ, că dacă regele n'a făcut un act de trădare, a fost cel puțin obiectul de rîs al Ungurilor și că vestita luĭ înțelepciune a dat de astă dată falimentul cel maĭ scandalos.

Cos

MESAJUL

Guvernul clocește mesagiul de deschidere a Corpurilor legiuitoare.

Recunoaștem că e o prea dificilă sarcină de a așterne proza mesagiuluĭ din ăst an.

Prima chestiune care se pune e chipul în care trebuie să se alunece maĭ cu succes asupra viziteĭ de la Pesta, strîns legată de decorarea luĭ Ieszenszky.

Și maĭ dificil de cît menționarea viziteĭ de la Pesta în mesajul regeluĭ, va fi răspunsul ce parlamentul va trebui să dea acestuĭ capitol.

Aci guvernul întrevede prima furtună parlamentară.

Dacă am considera aceasta ca parte negativă a mesajuluĭ; ca parte pozitivă guvernul stă și maĭ răŭ.

Proiectul de reformă a legeĭ recrutăreĭ e compromis de maĭ înainte, reforma instrucțiuneĭ a d-luĭ Haret cam tot așa, de alte proiecte nu se prea aude și cu succesele în Macedonia de sigur că iar nu se va putea mîndri guvernul.

Momentul e dar foarte critic.

Prin personalitățile din carĭ e compus, guvernul actual, numaĭ de simpatia Camerelor nu poate fi acuzat; așa că a nu se prezenta cel puțin cu un mesaj maĭ impunător înseamnă a risca înfrîngerĭ, carĭ vor sfîrși prin a zdruncina grozav „guvernul tare" al partiduluĭ liberal.

Dacă d. Sturdza va face dar actul de curaj, apărînd înaintea parlamentuluĭ în situația în care se află în momentul de față, i se poate prezice mare emoție la galerie cu ocazia discuțiuneĭ budgetuluĭ.

Saturn.

Războĭ naval

Conflictul Austro-Turc. — Conflictul Germanieĭ cu Haiti. — Urmărĭ.

Telegramele sosite erĭ n'aŭ adus știrea despre o aplanare a conflictuluĭ austro-turc. Istoricul acestuĭ conflict este cunoscut cititorilor. Un supus austro-ungar, funcționar al companieĭ de navigațiune „Lloyd" a fost arestat și brutalizat pe teritoriul turcesc și apoĭ expulzat din imperiul otoman. Autoritățile musulmane scuză această expulzare cu pretextul că supusul în cestiune a fost expulzat fiind-că a participat la agitațiunile armeneștĭ. Lucrul acesta neputîndu-se dovedi, funcționarul „Lloyduluĭ" s'a reîntors la Mersina, cu recomandațiĭ de la baronul Surma ambasadorul Austro-Ungar la Constantinopol. Autoritățile turceștĭ, menținînd și în acest caz ordinele lor, conflictul s'a declarat, ambasadorul austriac a cerut satisfacție, iar guvernul austro-ungar a trimes vaporul „Leopardi" ca să protegeze pe supușiĭ săĭ.

*

Conflictul acesta amenință să devie foarte grav. Poarta, înainte de războiul greco-turc, era primejdioasă pentru pacea europeană din pricina lașitățeĭ ce o caracteriza. De la ultima victorie asupra Grecilor, Poarta a devenit și maĭ primejdioasă printr'o apreciere exagerată a putereĭ sale. Turcia nu maĭ vroiește să dea satisfacție nicĭ uneĭ puterĭ europene și se pare decĭ că actualul conflict nu se va putea rezolva de cît în urma aplicăreĭ unor mijloace maĭ violente.

O dată cu conflictul austro-turc, avem de înregistrat un conflict tot atît de grav, între Germania și republica insulară Haiti.

*

Motivul acestuĭ conflict e acelaș ca și al celuĭ d'întîĭ.

Insărcinatul de afacerĭ al Germanieĭ în Haiti, a protestat și el, și a primit un răspuns ofensător, care, dat fiind temperamentul împăratuluĭ Wilhelm II, nu poate avea ce urmare de cît întreruperea relațiunilor diplomatice, poate chiar declararea unuĭ războĭ.

Pol.

Satele se răscoală

Din județul Vasluĭ ne vine știrea că săteniĭ de acolo s'ar fi răsculat. Bine înțeles că nu punem temeiŭ pe aceste știrĭ venite din sursă administrativă. Pentru administrație, protestarea sătenilor în potriva unuĭ fapt e o revoltă, imediat se chiamă oștirea și de multe orĭ sînge inocent curge, iar ordinea este restabilită.

De astă dată conflictul vine de la un proces între săteniĭ din comuna Bărjeștĭ, județul Vasluĭ și marele proprietar Grigorie Iamandi deputat guvernamental. Țăraniĭ revendică niște pămînt și proprietarul hrăpitor, om al zileĭ și decĭ cu influență asupra administrațieĭ și justițieĭ, șicanează pe nenorociții săĭ adversarĭ.

La noĭ, știut este că în tot-deauna clasele stăpînitoare fac tot ce le stă prin putință ca să dispară din sufletul țăranilor încrederea în administrație și justiție. Săteniĭ din Bărjeștĭ, pe semne că aŭ ajuns la convingerea că proprietarul lor, e maĭ puternic de cît dînșiĭ, că dreptatea lor va fi „întunecată" și, în disperare, aŭ protestat cu energie și aŭ manifestat în chip violent nemulțumirea și neîncrederea lor.

Ceea ce s'a întîmplat în județul Vasluĭ, se întîmplă cam pretutindenĭ. Lipsa aceasta de încredere în dreptate, împinge pe sătean să'șĭ facă singur dreptate. De multe orĭ această revoltă sufletească se manifestează prin așa zisele revolte, iar în alte cazurĭ prin crime ca aceea în potriva luĭ Cioflan saŭ cu dărĭ de foc, carĭ se semnalează pe fie-care zi.

Iată unde am ajuns. Clasele noastre stăpânitoare nu maĭ pot guverna de cât cu jandarmĭ, cu procurorĭ și cu forța armată.

Sfinx.

General Pilat

Iată un militar căruia nu-ĭ displac de loc țiviliĭ. A fost în viața sa și om politic și revoluționar. Foarte viol, chiar și acum cînd numaĭ e prea tînăr. Se bucură de reputația că e un bun general de cîmp. Comandă corpul al III de armată. Pe lîngă campaniile fericite pe carĭ le-a făcut, a avut și o campanie nenorocită, acea în contra apelor Brateșuluĭ.

I se atribue dorința de a fi ministru, și de cînd sînt liberaliĭ la minister și de cîte orĭ e vorba de schimbarea ministruluĭ de războĭ, se pune înainte numele generaluluĭ Pilat.

Decĭ, de cînd cu agitația în contra proectuluĭ de lege pentru recrutare, iar se vorbește de d. general Pilat. **T.**

CARNETUL MEŬ

Spital de izolare

Tifosul ia din ce în ce proporțiĭ maĭ îngrijitoare. Și ce e maĭ grav, suntem amenințațĭ să nu scăpăm de el multă vreme.

Este sigur că boala a luat naștere de la nisipul vechiŭ ce s'a pus în filtrele de la Băcu. Prin urmare până ce nu se vor curăți sistematic acele filtre, apa din capitală va respândi neîncetat boala aceasta teribilă. Cel puțin aceasta este părerea oamenilor competințĭ.

Dacă se poate decĭ să ajungem să avem 2—3000 de bolnavĭ de tifos în Bucureștĭ, naște întrebarea cum se vor putea izola aceștĭ bolnavĭ?

Acum și pavilioanele de izolare sunt insuficiente.

Asupra acesteĭ cestiunĭ extrem de importantă, atragem atențiunea celor în drept. Cu chestiunĭ de asemenea natură nu se glumește și nu e bine nicĭ să ascundem adevărul, nicĭ să tărăgănim asupra mijloacelor de combaterea boaleĭ.

Bucureștiul are două marĭ dezavantagiĭ, în timp de epidemie: are o populație numeroasă și e situat în cele maĭ rele condițiunĭ higienice.

Unuĭ oraș care se află în această stare îĭ trebuesc mijloacele indestulătoare pentru a putea izola, în condițiĭ perfecte, pe bolnavi, ori-care ar fi numărul lor.

Unde e spitalul de izolare care să poată cuprinde cel puțin 2000 de bolnavĭ?

Nu există? Eĭ bine, acest spital trebue construit și cât maĭ repede. El este o necesitate imperioasă pentru Bucureștĭ.

I. C. B.

OPERA ROMANA

Deschiderea stagiuneĭ.—Favorita.

Sîmbătă seara s'a deschis stagiunea de operă. Toate locurile eraŭ ocupate și lumea era foarte bine dispusă. Artiștiĭ aŭ dovadă că publicul e gata să-ĭ încurajeze, rămîne decĭ la eĭ ca să menție publicul în aceste bune dispozițiĭ.

Prima seară a fost mulțumitoare, am putea spune, avînd în vedere că artiștiĭ în mare parte eraŭ debutanțĭ, că prima reprezentație a fost chiar bună.

Cu trupa de operă nu trebue să avem pretențiĭ prea marĭ. Această trupă se formează acum și se întreține cu foarte puține sacrificiĭ din partea statuluĭ. 20,000 de leĭ pe an, o sumă ridiculă pentru un teatru de operă. In alte țărĭ se daŭ subvențiĭ colosale la operă și la noĭ opera e lăsată maĭ jos ca teatrele din Iașĭ și Craiova.

Ar fi bine ca să se dea trupeĭ de operă de cel puțin 100,000 leĭ pe an pentru ca să se poată aduna toate elementele bune și să se formeze un cor serios și o orchestră potrivită cu cerințele opereĭ.

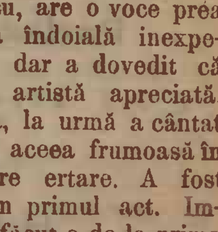
O. Mărculescu

Favorita este o operă care prezintă foarte multe dificultățĭ de interpretare, are pasagiĭ obositoare și banale care cer multă experiență artiștilor ca să se poată achita cu succes de rol. Operă veche scrisă de un compozitor de un mare talent, are părțĭ admirabile și în general un ton dramatic potrivit cu libretul care e mișcător.

Fernand, frate în monăstire St. Jaques-de-Compastella, se înamorează de o tînără pe care o vede la eșirea din biserică și părăsește monăstirea pentru ea, cu toate insistențele preotuluĭ Balthazar. Femeea de care se amorezase el, trăia în palat și el pentru a căpăta grația regeluĭ Alfons, intră în armată și se luptă cu o vitejie extra-ordinară. Când regele voește să-ĭ dea o răsplată, el îĭ cere mîna Eleonoreĭ: Regele care aflase că Eleonora îl iubește pe Fernand și că eĭ își scrieau, furios de această trădare, voește să se răsbune. După ce îl face pe Fernand marchiz, și îl acoperă de onorurĭ, îĭ dă de soție pe Eleonora, care era favorita—amanta—sa. Fernand în culmea fericireĭ se vede disprețuit de toțĭ curteniĭ. Aceștia îĭ asvîrlă în față rușinea în care se află bărbatul curtezaneĭ.

Fernand dezolat, svîrle la picioarele regeluĭ spada și insemnele ranguluĭ ce-i dăduse regele și se întoarce la mânăstire. Când depunea jurământ, sosește Eleonora care îl iubea și venea a-ĭ cere ertare. O scenă de explicațiĭ. Fernand o iartă și voește să fugă cu ea, dar Eleonora moare.

Acesta e libretul.

Delianu

Artiștiĭ aŭ depus multă muncă și aŭ reușit să cânte astfel în cît să mulțumească publicul nostru destul de dificil.

D-ra Mărculescu, are o voce prea frumoasă și fără îndoială inexperiența debutanteĭ, dar a dovedit că în curînd va fi o artistă apreciată. De-și cam obosită, la urmă a cântat cu căldură partea aceea frumoasă în care Eleonora cere ertare. A fost mult aplaudată în primul act. Impresia pe care a făcut-o de la prima intrare pe scenă, a fost din cele maĭ bune.

Un debut încoronat de succes.

Băjenaru

Băjenaru e din ce în ce maĭ stăpân pe vocea sa și cîntă cu maĭ multă expresie și fineță.

Mi-a plăcut cu deosebire scena în care asvîrle la picioarele regeluĭ spada. A avut o atitudine absolut potrivită cu situația, lucrul rar, a jucat această scenă ca un bun artist dramatic.

In această scenă a fost și d. De-

lianu, noul bariton, cît se poate de bine. A avut prestanţă, măreţie şi demnitate, şi'a spus replica cu o siguranţă şi emiţînd nişte note pline de o frumuseţe deosebită. Dacă d. Delianu ar fi cîntat şi bucata de debut „Grădinī ale Alcazaruluī" cu aceiaşi siguranţă, debutul d-sale ar fi fost un succes complect. D. Delianu n'a cîntat de mult însă şi de aceea e timid, se pierde. Maī mult curaj, toată lumea are bună-voinţă pentru artiştiī credincioşī. Şi cînd are cine-va o voce aşa frumoasă, e sigur de simpatia publiculuī.

Este drept, *Favorita* e o operă prea grea pentru debut, căcī nu trebuie să se uite emoţiunea fatală de la debut.

Teodorescu

Teodorescu e tot d'auna prea bine. El e de alt-fel decanul cîntăreţilor noştri are maī multă experienţă, multă şcoală şi o voce aşa de frumoasă în cît e o plăcere să-l auzī cîntînd. Ce bine a fost în scena în care blesteamă pe Eleonora, şi ce frumos, ce liniştit a cîntat în actul final!

Corurile aŭ mers bine. D-ra Odesianu e destul de bună pentru rolurile de confidentă, dar ţinuta şi gesturile îī fac răŭ. Pe d. Vasiliŭ trebue să aşteptăm să-l vedem altădată.

*

Acum încă ceva. Opera a pornit pe o cale bună şi asta maī de mult. Ea a izgonit din repertoriŭ operete. Foarte bine. E o plăcere să vezī o trupă care munceşte serios şi cu dragoste ca să facă artă.

Ar fi bine, foarte bine, ca să se dea şi operile scrise de compozitoriī noştriī. Atuncī am putea spune că avem operă romînă.

B.

IMPRESIUNI şi PALAVRE

(Din coresp. luī Chiţibuş cu cititoarele sale)

Uneī doamne parfumate

Ce idee barocă aī avut, doamnă, ca să tornī o întreagă sticlă de parfum pe bileţelul ce mī-aī trimis! Sufăr totul în lume: să aud poezii proaste, să suport o operă de Wagner, să merg la Teatrul Naţional şi să savurez jocul luī Petre Velescu, cînd îţī spune pe nas: *Da Domnule conte!* Sînt în stare să citesc un roman de Zaharia Antinescu şi chiar să beaŭ un pahar de apă venit direct de la aşa zisele filtre de la Arcuda. Pot chiar să ascult un discurs al d-luī Valerian Urşian. Nu pot însă, doamnă, sînt incapabil să suport parfumul, care îmī dă durere de cap, mă face să-mī pierd veselia şi să devin trist, trist ca o zi cu ploaie, saŭ ca Dimitrie Sturdza în aceste momente de grea cumpănă cînd se vede silit să cedeze locul altora.

Şi, tocmaī mie, anti-parfumistuluī celuī maī înverşunat, d-ta aī găsit de cuviinţă să-mī trimiţī o scrisoare care şi acum mă ameţeşte, îmī turbură gîndirile şi mă exasperează! Şi dacă ar fi un parfum discret, care de-abia se simte, pe care de-abia îl descoperī, tot ar merge. Mi-aī trimes însă odoarea celuī maī violent dintre mirosurī, care durează lunī de zile şi de care nu scapī, cum nu scapă lady Machbeth, de sîngele care'ī acoperă mînele.

Această parfumare mi-a răpit chiar şi plăcerea ce-am avut-o aflînd că întîmplarea m'a făcut să staŭ faţă în faţă cu una din corespondentele mele.

Şi să nu zicī că şi instinctul e ceva la om! Cînd te-am văzut mi s'a părut că ne cunoaştem de mult, că ceva ne leagă împreună şi că între *Chiţibuş* şi necunoscuta cu care mă aflam faţă în faţă, în semi-obscuritatea unuī vestibul de institut financiar, este o legătură... cel puţin spirituală. Pe lîngă aceasta, o fi şi chipul cum m'aī privit şi care îmī spunea în chip expresiv: *Bonjour Chiţibuş*. De ce însă n'aī unit fapta cu gîndul, de ce n'aī profitat de acest semi-întuneric ca să-mī spuī aceia ce aveaī pe inimă, să te recomanzī că îmī eştī corespondentă? In acest caz era să-ţī fi declarat că te văd pentru prima oară, că nu am bănuit măcar existenţa uneī fiinţe aşa de drăgălaşe şi că dacă într'o cronică am vorbit că te cunosc, asta n'a fost pentru d-ta *numaī*, era pentru generalitate, pentru unele care îşī pun mască, dar totuşī ea este prea străvezie ca să nu recunosc sub anonimatul transparent un obrăjior cunoscut şi o mînă care de multe orī a strîns pe a mea.

Timpul nu este încă trecut. Poate întîmplarea ne va aduce din noŭ faţă în faţă şi atuncī veī fi maī puţin sălbatică ca la prima întîlnire. Dacă însă voeştī să mă îndepărtezī, să dezertez din faţa d-tale, ca un soldat din faţa duşmanuluī, nu aī de cît să te parfumezī în chip tot aşa de violent ca şi scrisoarea ce mi-aī trimis-o şi în acest caz, *Chiţibuş* se declară dinainte incapabil să respundă la graţiosul d-tale salut.

La revedere dar şi fără de parfum.

Chiţibuş

CRONICA

Conferinţe populare....

O mare calamitate pentru capitala noastră se anunţă... Teribila boală: *febra tifoidă* a luat un caracter epidemic, şi bîntuie pe zi ce trece maī tare.

Să uităm în acest moment trecutul, să uităm că de lungă vreme s'a atras prin presă atenţiunea asupra calităţeī proaste şi primejdioase a apeī noastre, să uităm că primăria a neglijat să instaleze cabine maī multe, şi a permis—ca în cel maī murdar oraş oriental—ca fie ce colţ de stradă să se transforme într'o hrubă de murdăriī, să uităm atîtea şi atîtea alte mizeriī...

Să ne gîndim ce e de făcut pentru ca momentan să se ţărmurească respîndirea boaleī.

Ar trebui să se ia de autorităţī o sumă de măsurī, carī să asigure o maī mare curăţenie a stradelor, pieţelor şi localurilor publice, şi carī să permită o alimentare maī curată şi maī puţin primejdioasă a populaţiuneī...

Pe lîngă acestea ar fi de recomandat ţinerea cîtor-va conferinţe de higienă populară, privitoare în special la măsurile de luat contra febreī tifoide. La aceste conferinţe ce s'ar putea ţine prin mahalale, ar fi bine ca poliţia noastră să lucreze ca pentru întrunirile guvernamentale.

Ştim că nu prin conferinţe, ci prin bun traī, omul poate fi în primul rînd ferit de boale, dar orī cum şi cunoaşterea mijloacelor de pază, e un puternic element necesar pentru combaterea boaleī.

Societatea medicilor şi studenţiī facultăţeī de medicină, ar putea să înceapă o acţiune în senzul propus de noī.

Inter.

Stirī teatrale

D-na Irina Vladaia ne scrie că în biografia ce i-am dat în numărul de Dumiuică s'a strecurat o mică eroare. D-sa n'a debutat într'un concert acum 14 anī, cum s'a zis, ci în 1886 cînd era elevă la Paris şi la Milano. In acest an d-sa a cîntat patru lunī de zile la Siena, Nizza şi Verona. Cariera d-sale propriu zisă decī nu începe decît în 1890—91 cînd a debutat la Craiova—şi maī apoī la „Teatrul Naţional" a căruia artistă aste de cîţī-va anī.

Inserăm cu plăcere aceste lămurirī, asupra biografieī d-neī Vlădaia.

*

Astă-seară se dă la Teatrul Naţional, „Miss Milton", comedie în 3 acte de Belloto, tradusă de d. N. D. Popescu. In această piesă vor debuta d-niī Horvatovicī şi d-na M. Georgescu.

Spectacolul se va sfîrşi cu „Doctorul fără voe" comedie de Moliére.

*

Aseară a fost la Hugo, ultima representaţie a artisteī Valentine Petit. Ea a fost nevoită să rezilieze contractul de oare-ce mediciī i-aŭ prescris să plece imediat, climatul nostru ne făcîndu-ī bine.

*

Celebra Duclerc va debuta la Hugo în ziua de 25 Noembrie.

*

Carmencitta va maī da poate cîte-va zile, vre-o patru reprezentaţiī la Hugo.

Un bucureştean pe zi

Domnu Ilescu

Regisorul opereī şi omul care are maī multă bătaie de cap, avînd de îmblînzit o întreagă lume de artiştī revoluţionarī şi de coriştī şi coriste.

Omul cel maī ocupat dar şi cel maī urît din teatru de oare-ce are *amenda* ca leac al tutulor neregularităţilor.

Este acuzat însă că inventează aceste neregularităţī, rupînd din leafa sărăcăcioasă a artiştilor cîţī-va leī, carī de multe orī sînt o catastrofă în budgetul lor.

Per

Din Focşanī

(Corespondenţă part. a „Adevăruluī")

O nouă secţiea ligeī. — In jurul uneī morţī.—Local nesănătos

Săptămîna trecută s'a înfiinţat la noī o secţie nouă a ligeī culturale. Ea este alcătuită din diferite persoane politice; nicī una din aceste persoane însă nu face parte din grupul colectivist. Pricina acestuī fapt este că vechia secţie a ligeī a intrat, de la moartea luī Orleanu, pe mîna luī Săveanu, din inima căruia patriotizmul a dispărut ca prin farmec. Casier al noueī secţiī a ligeī a fost ales d. doctor Lungu.

In jurul uneī morţī

Zilele trecute a încetat din viaţă un soldat din regimentul Putna. In jurul morţeī acestuī nenorocit soldat circulă o mulţime de versiunī; cea maī acreditată însă din toate, pare a fi aceea care spune că soldatul, fiind bolnav de o boală determinată, a fost tratat de medicul regimentuluī cu alte medicamente de cît acelea cerute de boala de care decedatul suferea. Şi poate că aşa şi este, căcī contrar, medicul regimentuluī care a administrat soldatuluī medicamentele n'ar fi fost destituit.

Local nesănătos

Pînă maī acum cîte-va zile era vorba ca autorităţile financiare locale să se mute în hotelul Bristol, unul din stabilimentele cele maī frumoase şi sănătoase din centrul oraşuluī nostru. Cum însă în cazul acesta cîţī-va protejaţī rămîneaŭ cu ruinile lor neînchiriate, s'a hotărît ca autorităţilor financiare să stea pe loc, aşa că bieţiī funcţionarī sînt ameninţaţī să iasă cu reumatizm şi alte boale, actualul local fiind tot ce poate fi maī, nesănătos constituţieī lor. Dar cine să se intereseze!...

Cor.

Revista publicaţiunilor

Tratat teoretic şi practic de procedură civilă. (Despre execuţiunea silită imobiliară), de Dimitrie Chebapcea. Vol. III. Un volum în 8° de 440 paginī. Tipo-litografia I. S. Codreanu.

Lumea judiciară cunoaşte meritele d-luī Chebapcea directorul revisteī *Curierul judiciar*. D-sa este unul din puţiniī jurisconsulţī carī văd în drept nu numaī o ştiinţă seacă de paragrafe de legī, ci o întreagă alcătuire în relaţiune strînsă cu mediul social. D-sa a întreprins publicarea unuī tratat asupra *Procedureī civile* asupra căreia tribunalele noastre aŭ dat naştere la atîtea controverse. A ajuns deja la volumul al III-lea şi în el tratează despre materia interesantă a *Executiuneī silite imobiliare*. Tratatul d-luī Chebapcea va fi consultat cu mult folos de toţī oameniī de drept. Preţul volumuluī 12 leī.

CARNETUL JUDICIAR

Depoziţia uneī martore

Preşedintele.—Cum te cheamă?
Martora.—Cum mă cheamăăă?
Preş.—Da.
Mart.—Sară Duvăd.
Preş.—De cîţī anī eştī?
Mart.—Poati di 40.
Preş.—Eştī măritată?
Mart.—Cu zeci copiī.
Preş.—Ce meserie aī?
Mart.—Fac ghişeft pe cali Văcăreştī.
Preş.—Zi eştī comersantă. Pune mîna stângă pe inimă şi ridică în sus două degete de la mîna dreaptă.

Martora se supune.

Preş.—Zi după mine: jur.
Mart.—Vuŭŭs! si jur? da pintri di ci? Nu pot si jur chi-ī pucat.
Preş.—Dacă nu jurī te condamn la amendă.
Mart.—Nu faceţī aşa pucat, don president. Am casă gre, zeci copiī, chişlig puţin.
Preş.—Atuncī jură.
Mart.—Iacă jur.
Preş.—Zi după mine: jur în numele luī Iehova....
Mart.—Jur în numele luī Iahova.
Preş.—Şi pe tablele luī Moise...
Mart.—Şi pi tablele luī Moisi...
Preş.—Profetul...
Mart. (zîmbind şiret).—Prefectul...
Preş.—Cum prefectul? zi: profetul....
Mart.—Lăsaţī, don prisident, maī bine prefectul. Moisi a fost la noī maī marī pisti maī micī ca don prefect.
Preş.—Ia lasă prostiile şi zi după mine, orī de nu, te condamn la amendă.
Mart.—Iacă zic, iacă zic, numaī nu puneţī amendă.... casă gre, zeci cupiī, chişlig puţin..... iaca zic: jur pe tablele luī Moisi profet a nostră.
Preş.—Că voiŭ spune adevărul....
Mart.—Adevărul....
Preş,—Şi numaī adevărul...
Mart.—Fireşte c'adevărul, dac'aī jurat?
Preş.—Acuma spune ce aī văzut?
Mart.—Ce am vuzuŭŭt? Da ci si văăz?
Preş.—Aī fost faţă, cînd s'a întîmplat bătaia?
Mart.—Fost.
Preş.—Atuncī spune ce aī văzut? Cine a dat?
Mart.—Nu ştiu n'am vizut nimic.
Preş.—Cum n'aī văzut nimic? Nu spuseşī că aī fost acolo?
Mart.—Am fost şi dac'am fost, trebuia să şi văăăz?

Preşedintele, după ce maī cearcă diferite chipurī s'o facă să spue ceva, văzînd că n'o scoate la cale, îī dă drumul. Martora ese reflectînd cu glas încet:

— Dac'am vizut? Fireşte c'am vizut. Dar la ci si spuī? Si perz muşteriŭ a meŭ?

Condeiŭ.

Din Ploestī

(Corespondenţă particulară a *Adevĕruluī*)

Procesul de contrabandă al bancheruluī Ergas. — Omor.

In ziua de 31 Octombrie s'a judecat de secţia I a tribunaluluī local, al doilea proces de contrabandă intentat bancheruluī Ergas. Tribunalul era compus din d. judecător de şedinţă R. Gr. Zmeuranu ca preşedinte şi din d. supleant N. I. Negulescu ca asesor.

Dezbaterile aŭ durat pînă la orele 7 şi jumătate seara. Din partea bancheruluī Ergas a vorbit d. avocat G. Christescu, iar din partea statuluī d-niī avocaţī Antonescu şi Virescu. Pronunţarea sentinţeī s'a fixat pentru ziua de 6 Noembrie.

Omor

Maī zilele trecute, cam pe la 26 Octombrie, o crimă s'a făptuit în comuna Podeniī-Nouī, din judeţul Prahova. Ingrijitorul moşieī d-luī C. Steriade, anume Ioan Jercan, a omorît prin bătae, în lipsa stăpînuluī săŭ de-acasă, pe baciul de la oile d-luī moşier Steriade. Mobilul acesteī crime încă nu se cunoaşte pînă acum.

Indată ce parchetul a fost înştiinţat de această oribilă crimă, d. procuror Radovicī, însoţit de medicul plăşeī Cricov-Podgoria, a şi pornit la faţa loculuī pentru ca să ancheteze cazul. Criminalul însă, îndată ce a comis crima, a dispărut şi nicī pînă astăzī nu i s'a putut da de urmă.

Coresp.

Litere-Arte-Ştiinţe

Un mare comerciant din Stockholm, a dăruit Universităţeī din Upsala, suma de 200,000 leī din venitul cărora să se înfiinţeze o catedră pentru fiziologia plantelor.

*

D-rul Hans Richter, capelmaestrul opereī regale din Münich, a sosit la Budapesta unde va dirija un concert simfonic, al căruia număr principal este: Simfonia italiană a luī Mendelsohn (A dur).

*

Peste cîte-va zile va apare un frumos volum al d-luī Dumitru Stăncescu (Radu Prelea). Volumul se compune din treī părţī, şi anume: Părerī şi impresiī; Notiţe biografice; — Treī-zecī de zile în Elveţia. D-l Stăncescu ne dă maī multe bucăţī scrise într'un stil uşor şi fără pretenţie, — ceea-ce face ca lucrarea să fie şi amuzantă şi instructivă. Vom reveni.

MEMENTO

— **Marţī**, *4 Noembrie, 1897* —

Şedinţă la Sinod.

Spectacole

Teatrul Naţional.—*Mort şi viŭ* (Miss Miilton), comedie în 3 acte şi *Doctorul fără voe*, idem.

Teatrul Hugo. — Debutul Brebion, Sisters Mordon, Mendozza şi întreaga trupă.

Teatrul Boulevard. — Lynnès, Fagètte, Cinq Batignolles, Hilarys, Tordant, etc. etc.

Sala Bragadiru: Concertul orchestreī Oscar Pursch.

Café Boulevard: Concertul orchestreī Weinberger.

Café Naţionala: Concertul Capeleī de Dame.

FEL DE FEL

O fabrică de bere model. — Zilele acestea serbează a 50-a aniversare una dintre cele maī marī şi maī renumite fabricī de bere: fabrica Gamle Carlsberg din Copenhaga. Această berărie este renumită maī ales prin descoperirile ştiinţifice ce s'aŭ făcut într'însa. Această fabrică aparţinea pînă la 1888 unuī domn anume Iacobsen, care murind a lăsat berăria pentru formarea unuī fond din veniturile căruia să se ajute la prosperarea ştiinţeī Pînă acum s'aŭ dat ajutoare în înălţime de maī bine de un milion de leī. S'aŭ sprijinit maī ales istoria, istoria culturală şi filologia.

*

Patinajul şi şcoala. — In străinătate patinatul a fost recomandat ca exerciţiŭ gimnastic pentru toate şcoalele. In cîte-va ţărī ca Prusia, Saxonia, Danemarca etc. saŭ luat chiar măsurī ca să se cumpere elevilor săracī patine în contul statuluī. Acum se introduce şi în şcoalele din Budapesta patinatul. Iată ce scrie „Pester Lloyd": „In multe şcolī din capitala noastră s'a introdus deja de multă vreme patinatul în locul gimnasticeī, de oare ce e maī sănătos pentru copiī ca să se mişte în aer liber, de cît într'un spaţiŭ închis. In curţile şcoalelor se fac acum locurī pentru patinaj. Maī multe şcolī aŭ primit chiar cererī de la părinţī ca să se introducă patinajul".

*

Scrisoarea luī Dreyfus. — Am pomenit deja de cîte-va orī despre scrisoarea pe care a lăsat-o comerciantul Dreyfus, vărul ex-căpitanuluī, care s'a sinucis cu soţia şi copiī săī. Iată textual acea scrisoare:

„Mîine veţī afla prin ziare că un tată *denaturat* s'a ucis cu femeia şi cu copiī săī. Cum oameniī sînt răī, se va zice despre acest om, autorul acesteī scrisorī, tot ce se poate maī răŭ; ceī maī generoşī vor zice că a fost nebun. Nu sînt nicī răŭ. fiind-că n'am făcut nimănuī vre-odată un răŭ, şi pentru ca să evit de a face răŭ, părăsesc această lume. De asemenea nu sînt nicī nebun. A spune cum am ajuns în această situaţiune ar fi pordere de vreme şi puţin interesant. Acela care a desăvîrşit ruina mea este d. X... mişel şi hoţ pe care legile nu'l ating. Dar nu acesta e scopul scrisoreī mele. Teoria mea este că singurul avantagiu al omuluī pe pămînt, este că poate să se distrugă, şi profit de aceasta. Femeia mea doreşte să-mī urmeze. E dreptul eī. In ceea-ce priveşte pe copiī meī, chestiunea e maī delicată. Necunoscînd viaţa, eī nu pot alege pentru dînşiī; şi cum e de datoria mea să iaŭ o decisiune, cred că le fac un serviciŭ nelăsîndu-ī singurī pe lume. Aceştī copiī, pe carī îī ador, aŭ fost în tot-d'a-una foarte fericiţī. Eī n'aŭ avut de cît fericire şi nu voiesc ca să cunoască mizeria. Scriŭ aceste rîndurī, nu spre a mă scuza; nu datoresc scuze nimănuī; dar pentru a angaja pe aceī carī s'aŭ săturat de lumea asta, şi sînt numeroşī aceştia, ca să mă imiteze pe mine; trebue puţin curaj si s'a isprăvit.

SERILE BUCUREŞTILOR

— Teatrul naţional —

Şi aicī se petrece cîte-odată!

Orchestra cîntă un vals de Strauss pentru că actoriī sînt triştī şi joacă pe Hamlet, tu staī de vorbă cu moşu de la staluri, care îţī întinde un program şi cu o competenţă care ar face geloasă întreaga direcţie, îţī ţine un curs de istoria teatruluī.

Veciniī tăī citesc programul luī Melber şi îşī daŭ cu ideia că „al draculuī e prinţul, vorbeşte cu morţiī". In acest timp actoriī nu ştiŭ ce fac pe scenă—adică nu ştiŭ eŭ, dar nicī eī.

Te maī uiţī prin lojī, observī că lojile primărieī şi ale ministeruluī instrucţieī sînt tot-d'a-una ocupate, pentru că se daŭ gratis, te maī uiţī la d. Stîncescu şi maī că nu-l recunoştī, pentru că în teatru e fără cilindru în cap. In acest interval actoriī continuă a juca şi crivăţul bate de la scenă.

De-odată auzī că a căzut ceva. Te uiţī spre scenă şi vezī că a căzut cortina: atuncī înţelegī că aī şi tu dreptul să petrecī... la bufet.

Ce voiţī, teatrul naţional e o „şcoală"— şi eŭ la şcoală n'am petrecut de cînd sînt!

Lafit

DIN BUZEU

(Corespondenţă particulară a *Adevĕruluī*)

Un club al comercianţilor.— Diverse.

Ce curînd s'a înfiinţat în oraşul nostru un club al comercianţilor marī şi micī din localitate. Clubul s'a constituit în localul d-luī Mustăcescu şi anume în saloanele pe carī le-a ocupat pînă acum clubul militar de aci.

Scopul înfiinţăreī acestuī club este ca negustoriī să se cunoască bine între eī, să se întărească solidaritatea dintre dînşiī şi să'şī cunoască reciproc, maī mult saŭ maī puţin, situaţiunea lor comercială. Prin înfiinţarea unuī club, comersanţiī vor avea ocaziune să se întîlnească maī des, să se intereseze de mersul general al afacerilor, să discute diferitele chestiunī privitoare la comerţ, să semnaleze răul ce s'ar ivi şi, în fine, să avizeze la mijloace de îndreptare.

Clubul comercianţilor, şi-a ales deja şi preşedintele, în persoana deputatuluī Nae Gh. Stătescu. Mulţī dintre comercianţiī buzoenī nu sînt însă mulţumiţī de alegerea d-luī Stătescu şi propun ca, la o nouă alegere cel puţin, să se aleagă ca preşedinte altă persoană, cum ar fi spre pildă d. Stoicescu saŭ d. Argintoianu, oamenī bine văzuţī şi stimaţī în localitate.

Diverse

Anghina difterică bîntue de cît-va timp printre populaţia oraşuluī nostru. Deja această boală a făcut o mulţime de ravagiī şi ameninţă din ce în ce să ia proporţiī marī. Credem dar, că autorităţile medicale locale ar face bine să ia cît maī neîntîrziat măsurī pentru stîrpirea eī.

*

Cu ocazia vînzăreī în loturī a moşieī Petroasa-Bădenī, comisiunea însărcinată cu această vînzare, a înlăturat pe locuitoriī în drept de la cumpărătoare şi a dat moşia locui-

---

FOIŢA ZIAR. „ADEVĔRUL"

No. 21

UCIGAŞUL MISTERIOS

ROMAN DE

PAUL D'AIGREMONT

Partea întiia

Uşī încuiate

VIII

Ancheta

Dar n'a spus nimănuī nimic despre aceasta. Din contră el părea foarte mulţumit şi foarte fericit de succesele doamneī marchize în lumea mare.

Cîte odată, îmī spunea:

Iubitul meŭ Bussus, mîine'ī ziua de corvadă; ne vom distra însă poimîine amîndoī, nu'ī aşa?...

Şi, cu blîndu'ī surîs pe buze, adăoga îndată:

— Marchiza este cît se poate de indulgentă faţă de maniile şi distracţiile mele de savant...

— Şi d-na de Plessis nu se necăjia cîte odată pentru lucrările soţuluī eī?...

— Din contra, succesele şi descoperirile d-luī marchiz o măguleaŭ mult.

Ea'l admira şi spunea că dînsul, dacă ar vroi, ar fi numaī de cît membru al Institutuluī...

S'o fi auzit vorbind de ştiinţa şi viaţa luī laborioasă!...

— Zilele astea n'a fost vre-o discuţie între dînşiī?...

— Aşa ceva nu s'a întîmplat nicī odată.

— La ce oră v'aţī culcat erī seară?..

— Foarte tîrziŭ. De sigur, după orele două.

— Nu ştiţī exact?

— Nu. Mă apucaī să descifrez un manuscris, ale căruī caractere eraŭ ilizibile. Cum însă mī-era frig, mă puseī în pat, dar fără ca să mă maī uit la ceas.

— Unde vă culcaţī?

— In camera din colţul faţadeī, în al doilea etaj, de-asupra camereī d-neī marchize.

— N'aţī auzit nimic?...

— Nu, de loc. Dacă ar fi fost aşa nu v'aşī fi spus-o deja?..,

Siguranţa cu care vorbea d. Bussus, ca şi onorabilitatea trecutuluī săŭ, nu puteaŭ să lase nicī o îndoială asupra sinceritàţeī sale.

— Nu v'aţī mişcat de lîngă d-na de Plessis de cînd a transportat-o în patul eī? întrebă judecătorul.

— Foarte puţin, avînd de regulat oare-carī micī treburī, căcī toată lumea din casă nu maī ştia ce făcea.

Dar, în sfîrşit, am căutat să văd ca să fie îngrijită cu atenţie.

—De asta nu ne îndoim şi întrebarea noastră nu tinde la aşa ceva.

— La ce atuncī?

— D. de Plessis a avut delir, nu'ī aşa?

— Aproape într'una.

— Carī îī eraŭ preocupaţiile?

Ce cuvinte îī eşiseră din gură?

Şi, înainte ca să permită secretaruluī să răspundă, procurorul adaose:

— Avem în d-voastră o nesfîrşită încredere, d-le Bussus; orī cît de grave ar putea să fie afirmaţiunile d-voastră, nu trebue să ne ascundeţī nimic din ele...

— Despre aceasta vă daŭ cuvîntul meŭ de onoare. Dar în cazul de faţă n'am nimic aşa de extraordinar să vă spun:

D. marchiz a rămas ca trăznit cînd a văzut că d-na'ī moartă...

Şi cu atît maī mare i-a fost mirarea, cu cît n'a observat nicī în ce mod s'a produs moartea, nicī asasinatul a căruī victimă era dînsa.

El s'a gîndit că'ī era imposibil să se străpungă singură şi a crezut că s'a sinucis...

Atuncī gîndul că a supărat-o cumva a început să'l necăjească.

Şi de atuncī el nu maī are de cît o ideie: să fie ertat de supărarea pricinuită eī.

— Nu spune anume ce supărare?..

— Nu.

— Ce zice cînd începe să vorbească?

D. Bussus repetă textual cuvintele luī Horaţiŭ.

Magistraţiī nu găsiră în ele nimic grav şi în stare să'ī pue pe vre-o urmă privitoare la crimă saŭ la acela care o comisese.

Abatele Perrin nu putea fi interogat, de oare-ce plecase la Paris, după rugămintea d-luī Bussus, pentru ca să înştiinţeze pe nefericitul părinte, d. Lemarchand, despre teribila catastrofă întîmplată la Saint-Luc.

Paulina repetă maī amănunţit ceea ce spusese la începutul ancheteī.

Ea asigură din noŭ că d-na de Plessis n'avusese nicī odată discuţiunī cu soţul eī.

Afirmă maī categoric de cît Violetta şi d. Bussus, că marchiza nu iubea de cît pe Horaţiu.

Cît despre duşmanī, dînsa nu avuse.

— Nu era iubită, zise Paulina, dar nicī detestată.

Paulina nu'şī avea locuinţa departe de accea a stăpîneī sale.

Ea dormea foarte uşor.

Apoī în noaptea aceea, din cauza ceaiuluī cam tare pe care'l băuse seara, ea nicī nu închisese aproape ochiī.

De sigur, afirmă dînsa, soneria electrică care avea un buton plasat în chiar patul marchizeī, nu fusese atinsă măcar cît de cît.

Cît despre vre-un strigăt saŭ zgomot din partea marchizeī, nicī de vorbit.

Depoziţia Jenieī fu maī pasionantă, maī interesantă şi maī puţin banală.

Spaniola nu era în stare să'şī prefacă gîndirea.

Şi cum Violetta, în delicateţa eī cea mare, nu'ī spusese cum trebue să răspundă, ea arătă caracterul victimeī în toată goliciunea luī.

— Ea a făcut ca d-ra de Lacroix-Marbourg să fie cît se poate de nefericită, zise ea. Dînsa avea o deosebită plăcere ca s'o umilească şi s'o înjosească...

Maī cu seamă cînd se afla lume străină în casă, eī îī plăcea s'o cheme pur şi simplu: d-ră!

Şi cu ce ton încă!...

Ea ar fi vroit ca d-l să n'o maī tutuiască. Dar totul a fost inutil pentru aceasta...

— Pentru ce toate astea?... Nu cum-va era geloasă de d-ra de Lacroix-Marbourg?

— Ca o tigroaică,

— Pentru carī motive?

— Dracu să ştie!... Se vede că unde nu se trăgeaŭ din aceiaşi viţă...

— Exageraţī!...

— Oh! nu!...

— Bun, marchiza ura pe d-ra de Lacroix-Marbourg. Dar acesta din urmă o putea suferi?

— Ea?... Se vede că n'o cunoaşteţī—şi maī ales d-voastră, d-le Servian, care aţī venit adesea orī pe aicī! Din contra, ea mă ocăra pe mine orī de cîte-orī mă revoltam contra umilirilor la carī o supunea această femeie răutăcioasă. Dînsa nu voia nicī să mă lase să constat. Ea îmī spunea că nu'ī adevărat, că numaī visam!...

— Şi d. marchiz ce credea despre asta? D-ra nu i s'a plîns nicī odată?...

— Ah! de loc!... Maī curîn ar fi căzut cerul peste ea de cît să facă aşa ceva.

Unul singur, mult maī pătrunzător de cît toţī ceī-l'alţī, a înţeles situaţia.

— Care?

— D. Lemarchand.

— Ah! cum asta?

Intr'o zi d-ra voi să se ducă la monăstire. Viaţa nu'ī maī era de suferit...

— Voia să se călugărească?

— Aşa spunea dînsa.

(Va urma)

Afacerea Rotterdam

— Vezĭ pag. IV —

torilor comuneĭ Şarînga carĭ sînt cu totul izolaţĭ de Petroasa-Bădenĭ şi în mare parte fără drepturĭ. Faptul acesta este cît se poate de condamnabil şi o anchetă n'ar strica.

Corespondent.

Buletin atmosferic

Institutul Meteorologic

Bucureştĭ 3 Noembrie, 12 ore ziua.
Inălţimea barometrică la 0°763.4,
Temperatura aerului—8.°.
Vîntul tăricel de la S.
Starea ceruluĭ senin.
Temperatura maximă de erĭ,—2°.
„ minimă de astă-zĭ—+6
Temperatura a variat la noĭ—8 între—+7° şi—13°

Erĭ timp foarte frumos, luminat şi călduros. Temperatura s'a ridicat binişor erĭ ajungînd pînă la +7 grade la Giurgiŭ şi Sulina. In Moldova de sus a fost ger noaptea, termómetrul s'a coborît pînă la—13 grade la Păncescĭ-Dragomirescĭ. Ceaţă groasă la Codrenĭ, Dorohoĭ, Vasluĭ, Bacăŭ, etc.

Barometrul s'a coborît în toată ţara în mijlociŭ cu 8 milimetri.

Astă-zĭ timp foarte frumos, liniştit şi călduros.

Ediţia de dimineaţă

INFORMAŢIUNI

In cercurile guvernamentale se vorbeşte despre o mare surpriză pe care d. Sturdza o pregăteşte corpurilor legiuitoare. Este vorba ca d. Sturdza să arate corpurilor legiuitoare că sultanul a acordat Românilor din Macedonia un mare număr de berate.

Ocultiştiĭ speră să aibă cu aceste berate un succes atăt de mare în Cameră, că deputaţiĭ să uite toate greşelile făcute de d. Sturdza in chestia Românilor din Ungaria.

Conservatoriĭ, carĭ aŭ prins de veste despre cele ce se pregătesc de către d. Sturdza, aŭ de gând să dovedească Cameređ că succesele d-luĭ Sturdza sunt de aceiaşĭ valoare ca şi cele cu carĭ se lăuda anul trecut d. C. Stoicescu.

Camera de comerciŭ din Iaşĭ a cerut ministruluĭ de domeniĭ ca să fondeze în acel oraş o şcoală de meseriĭ în care să se înveţe ţesătoria şi tîmplăria.

Scandalul Săvescu-Dobrotescu din Caracal s'a sfîrşit înaintea judecătoruluĭ de pace d'acolo.

D. Dobrotescu a fost condamnat la o mie leĭ amendă şi o mie leĭ despăgubirĭ către d. Săvescu, pe care l'a bătut.

Se ştie că d. Săvescu, judecător de instrucţie la tribunalul Romanaţĭ, fusese bătut de d. Dobrotescu, care pretindea că d. Săvescu face curte neveste sale.

D. Săvescu a fost din această cauză permutat ca judecător de instrucţie la T.-Jiu.

Contele d'Aubigny, ministrul Franţeĭ în Capitală, a plecat aseară la orele 5 la Münich, spre a presenta scrisorile sale de acreditare regeluĭ Bavarieĭ.

La curtea de apel secţia II-a din Capitală s'a înfăţişat erĭ procesul bancheruluĭ Urban din Galaţĭ inculpat că a exploatat pe minorul D. Strat cu suma de 140.000 leĭ.

Urban a fost condamnat de tribunalul şi curtea de apel din Galaţĭ la 6 lunĭ închisoare ; sentinţa fiind însă casată, procesul s'a judecat erĭ din noŭ la secţia II-a a curţeĭ de apel din Capitală.

Urban a fost apărat de advocaţiĭ V. Lascar şi C. Arion.

Curtea şi-a amănat hotărîrea pentru 14 Noembrie.

Şcoalele de arte şi meseriĭ, de agricultură, de medicină veterinară şi de comerţ, adică toate şcolile din Capitală pendinte de ministerul de domeniĭ, aŭ fost închise aseară din cauză că în două din aceste şcolĭ s'aŭ ivit cazurĭ de febră tifoidă şi anume în şcoala de la Herestrăŭ s'a ivit un caz şi in şcoala de arte şi meseriĭ 7 cazurĭ.

Erĭ a fost primită de către ministerul de domeniĭ demisia secretaruluĭ comptabil de la şcoala din Brăneştĭ. Cazul care a provocat această demisie este neînţelegerea ce există de multă vreme între directorul aceleĭ şcolĭ şi secretarul eĭ,

Rezultatul examenuluĭ în scris al căpitanilor aspiranţĭ la gradul de maior se va da la 6 ale acesteĭ lunĭ.

Maĭ mulţĭ proprietarĭ de vinurĭ' farmaciştĭ şi chimiştĭ aŭ constituit o societate anonimă romînă pentru fabricarea şampanieĭ şi a cognaculuĭ.

Societatea va construi depozite în apropierea Capitaleĭ, unde se va fabrica şi cognacul,

Sîmbătă seara a avut loc acasă la d. Haret o întrunire a profesorilor din Capitală, în care s'a discutat asupra nouluĭ proect care va fi supus aprobăreĭ Camereĭ în seziunea ce vine.

D. Caton Theodorian, fost poliţaĭ a fost numit comisar cl. I în Capitală, în locul d-luĭ Perieţeanu, numit sub-prefect.

Erĭ, cu ocazia celeĭ de-a 28-a aniversare a căsătorieĭ regeluĭ, miniştriĭ şi preşedinţiĭ corpurilor legiuitoare aŭ trimes suveranilor, de la Sinaia, telegrame de felicitare.

Regele şi regina aŭ primit de asemenea maĭ multe telegrame de la corpul diplomatic din Capitală.

D-niĭ C. Naiman-Paraschivescu şi colonel Al. Galeriŭ aŭ fost aleşĭ membriĭ în consiliul judeţian de Iaşi, în locul decedaţilor Al. Luponi şi V. Maugsch.

D. N. Creţulescu, fost ministru preşedinte şi reprezentant al Romînieĭ la Paris şi Petersburg, se află actualminte la Paris, unde a vizitat pe d. Hannotaux.

D. Creţulescu va pleca zilele acestea la Roma.

Serviciul sanitar al comuneĭ Capitaleĭ a luat, între alte măsurĭ, şi pe aceea ca toate coşurile oltenilor cărĭ fac comerţ ambulant să fie dezinfectate.

După îndeplinirea acesteĭ măsurĭ, olteniĭ nu vor maĭ avea dreptul să circule pe strade de cît cu coşurile curat spălate şi acoperite cu o pînză.

Am arătat alaltăerĭ că d. Ferichide a primit o delegaţiune botoşeneană, în frunte cu prefectul d'acolo, care s'a plîns în contra primărieĭ din Botoşanĭ.

D. Ferichide a promis că va cerceta şi va căuta să dea satisfacţie delegaţiuneĭ.

Cercetările d-luĭ Ferichide aŭ fost însă defavorabile prefectuluĭ, de oare-ce d-niĭ Ulea şi Carp, primarul şi ajutorul de primar din Botoşanĭ, sînt protejaţiĭ d-luĭ Ferichide.

Senatoriĭ şi deputaţiĭ botoşenenĭ, carĭ susţin plîngerile d-luĭ Arapu, aŭ promis d-luĭ Ferichide că'l vor interpela în Cameră şi vor dovedi că la primăria din Botoşanĭ se comit o sumă de abuzurĭ şi chiar falşurĭ în acte publice.

Se ceartă răŭ fraţiĭ liberalĭ!

Sculptorul Bălăcescu a fost însărcinat de d. Giani, preşedintele adunăreĭ deputaţilor, să facă bustul decedatuluĭ Gh. Chiţu.

Comisia însărcinată cu studiarea reformeĭ legeĭ judeţene s'a întrunit din noŭ aseară la ministerul de interne sub preşedinţia d-luĭ ministru Ferichide.

Erĭ a avut loc un consiliŭ de miniştriĭ sub preşidenţia d-luĭ Sturdza.

D. Gogu Cantacuzino, care s'a întors erĭ dimineaţă din Sinaia, a supus consiliuluĭ rezultatul tratărilor din Berlin.

Miniştriĭ aŭ fost foarte nemulţumiţĭ de ce le-a spus d. Cantacuzino, care a arătat colegilor săĭ că situaţia financiară a statuluĭ este foarte proastă.

D. Dianu, directorul general al închisorilor din ţară. s'a reîntors de la Constanţa, unde se dusese de Joia trecută, după cum am anunţat, pentru a alege locul pe care se va construi noul penitenciar.

Locul ales de d. Dianu este terenul pe care se află actualminte cimitirul ortodox. Penitenciarul va fi situat între gară şi palatul administrativ şi construcţia luĭ va începe în primă-vara viitoare.

Membriĭ societăţeĭ cooperative a comercianţilor de băuturĭ spirtoase din Bucureştĭ aŭ ţinut şedinţă Duminecă, în localul şcoaleĭ de băeţĭ din str. Clemenţeĭ.

Intre altele, s'a ales o comisiune, din care fac parte şi d-niĭ Aurel Antonescu şi G. Alexandrescu, ca să mijlocească pentru recunoaşterea ca persoană morală a aceste societăţĭ şi s'aŭ ales censorĭ pentru supravegherea operaţiunilor sociale pe anul 1897—98 d-niĭ Dimitrie Z. Furnică, Ionel Antonescu şi C. Cernovăţeanu

Afară de măsurile luate de serviciul sanitar al armateĭ pentru dezinfectarea cazărmilor, ministerul de războĭ a dat ordine comandanţilor regimentelor ca pe tot timpul cît va dura maladia de febră tifoidă în Capitală, să se dea un nutriment maĭ bun soldaţilor, cum şi cîte o raţie de vin pe *fie care* zi.

Guvernul n'a hotărît încă nimic cu privire la alegerea unuĭ primar la Ploeştĭ.

Această întîrziere se datoreşte atitudineĭ rezervate a d-luĭ C. T. Grigorescu, care ar voi ca guvernul să 'ĭ acorde căte-va concesiunĭ importante în conducerea politiceĭ din Ploeştĭ.

Guvernul a amînat dar rezolvarea acesteĭ chestiunĭ pînă după deschirea corpurilor legiuitoare, cînd se va vedea dacă d. Grigorescu şi aĭ săĭ aŭ devenit într'adevăr partizaniĭ d-luĭ Sturdza.

Pînă atuncĭ Ploeştiul va sta fără primar.

In cursul luneĭ August s'aŭ vîndut în Bucureştĭ 95 de case şi 38 de locurĭ, reprezentînd o valoare totală de 1,025,000 de leĭ.

In cursul săptămîneĭ trecute, aŭ intrat, la rampa de vinurĭ din Bucureştĭ, 458 vase cu vin şi aŭ eşit 441. Preţul a variat între 6.50—12 leĭ, după calitate.

Singurele podgoriĭ din ţară carĭ nu aŭ suferit anul acesta, sînt cele din împrejurimile Huşilor, carĭ aŭ produs aproximativ 875.000 decalitri vin ; preţul acestuĭ vin a variat de la 3—5 leĭ decalitrul.

Trecutul luĭ Herescu

A fost de ajuns ca să începem să scuturăm la ziar urechile imbeciluluĭ Herescu pentru ca denunţările în potrivă-ĭ să curgă. Intre altele este şi una hazlie. Ni se spune că este atît de incapabil că nu poate face conceptul uneĭ simple hîrtiĭ. Amicul care ne-a comunicat aceasta, ne spune că bietul nenorocit s'a căznit treĭ zile să ne trimită un răspuns ***cu timbru de 25 de banĭ pe el***, dar că n'a fost în stare să-l compună în cît a fost nevoit să renunţe la acest sport intelectual.

Din altă parte ni se comunică o notiţă curioasă asupra trecutuluĭ săŭ. A fost cel puţin în aparenţă unul din ceĭ maĭ aprigĭ duşmanĭ aĭ direcţiuneĭ. El era organizatorul mişcăreĭ funcţionarilor de la gară şi strîngea cotizaţiĭ, era în raport cu ceil'alţĭ şefĭ de gară şi cu persoane carĭ dădeaŭ mînă de ajutor amploiaţilor, pentru cîştigarea drepturilor lor. Aceasta însă nu era de cît un mijloc de-a spiona maĭ bine pe colegiĭ luĭ şi de a da lovitura de moarte mişcăreĭ,

Printre alte victime ale sale putem număra şi pe tînărul Rugină. Acesta nevoind să ia parte la mişcare a fost persecutat în aşa chip mizerabil de către Herescu, că a fost nevoit să-şĭ părăsească funcţiunea. Herescu a mers cu infamia pînă acolo, că a denunţat direcţiuneĭ că acest funcţionar ar fi ameninţat cu moarte pe d. Cotescu, lucru care a provocat arestarea luĭ şi facerea uneĭ instrucţiĭ care l'a găsit nevinovat.

Acesta este juvaerul de funcţionar pe care direcţiunea îl lasă să taie şi să spînzure în gara de Nord şi să suprime libertatea preseĭ ca pe moşia luĭ tată-săŭ.

Mîine maĭ frumos.

Din Bulgaria

(Corespondenţă particulară a „Adevăruluĭ")

Congresul liberalilor Radoslaviştĭ. — Două adunărĭ.—Partizaniĭ d-luĭ Radoslavoff. — Şedinţele şi discuţiunile congresuluĭ

Zilele acestea în Bulgaria s'a petrecut un fapt de o importanţă care nu poate fi trecută cu vederea.

Odată cu adunarea deputaţilor în Sofia, adunare numită de poporul bulgar şi a*dunare poliţienească*, a avut loc şi al II-lea congres al partiduluĭ liberal radoslavist, o fracţiune, care astă-zĭ este cea maĭ puternică şi numeroasă dintre toate fracţiunile liberale.

Congresul radoslaviştilor convocat de d. dr. Radoslavoff, şeful partiduluĭ, fost ministru de interne în maĭ multe rîndurĭ, printr'o simplă circulară către comitetele partiduluĭ în provincie, a avut cel maĭ strălucit succes. Din 250 delegaţĭ veniţĭ la primul congres acum 2 anĭ, anul acesta aŭ fost 485 delegaţĭ, veniţĭ din toate unghiurile principatuluĭ.

Partizaniĭ d-luĭ Radoslavoff

Ceĭ maĭ distinşĭ oamenĭ politicĭ dintre liberalĭ în Bulgaria ca, advocaţiĭ, maĭ toţĭ profesoriĭ şi studenţiĭ, doctorĭ, comercianţĭ, industriaşĭ, ofiţerĭ în rezervă şi activitate, în general toţĭ ceĭ ce se simt bulgarĭ compun partidul d-luĭ Radoslavof.

Unicul general bulgar în activitate Nicolaev, colonelul Savoff, fost ministru de războĭ, actualmente director al şcoaleĭ militare ; Tonceff, fost ministru şi un distins avocat, Peşeff fost ministru şi un excelent jurist ; Kraeff din Şumla, avocat, deputat acuma şi în timpul luĭ Stambuloff, persoană foarte cunoscută în Bulgaria ; dr. D. Teodoroff fost agent diplomatic în Bucureştĭ, dr. Vaceff, dr. Sava Ivanceff şi foarte mulţĭ alţiĭ, sînt oamenĭ carĭ se bucură de cea maĭ mare popularitate în ţara lor.

Indoitul număr de delegaţĭ acuma şi graba cu care aŭ primit invitaţiunea pentru congres, pe lîngă că a produs o impresiune foarte bună, dar a arătat şi susţinerea morală a şefuluĭ partiduluĭ, înălţîndu-ĭ prestigiul care de altmintrelea îl merită.

Astă-zĭ Bulgariĭ, văd în d-rul Radoslavoff pe unicul lor salvator, pe unicul om de stat capabil, cu un partid numeros, puternic şi onest, de oare-ce toate celel'alte partide şi fracţiunĭ sînt slabe, desbinate şi principalul : discreditate.

Chiar partidul conservator e cu totul slab, fiind compus din toate drojdiele partidelor, şi numaĭ baionetele, săbiele şi iataganurile conduse de poliţie, îl maĭ ţin la putere.

Şedinţele şi discuţiunile congresuluĭ

Congresul a durat 4 zile, de la 26 pînă la 30 Octombrie.

In discuţiunĭ, pe lîngă chestiunile referitoare la organizarea interioară a partiduluĭ, s'a discutat şi despre starea şi poziţiunea actuală în care se găseşte principatul. Cu argumente indiscutabile, a fost aspru combătută politica internă a guvernuluĭ fanarioluluĭ Stoiloff, căruĭ guvern i s'a dat denumirea de risipitor şi demoralizator.

Libertatea alegerilor şi a adunărilor, libertarea preseĭ, dreptul de petiţionat şi toate acele frumoase drepturĭ acordate de democrata constituţie bulgară, aŭ fost nimicite, terfelite şi călcate în picioare de aceştĭ fanarioţĭ-conservatorĭ sub conducerea mareluĭ fabricant de minciunĭ Stoiloff.

Toate aceste fapte sînt evident constatate, maĭ cu seamă alegerile ; aŭ fost prezentate fotografiele luate la faţa loculuĭ iar aceia ce aŭ avut cutezanţa de a se plînge prinţuluĭ despre fără de legile guvernuluĭ, vaĭ de pielea lor, căcĭ aŭ fost daţĭ în judecată ca turburătorĭ aĭ ordineĭ publice şi conspiratorĭ contra capuluĭ statuluĭ. Administraţia a întrecut pe cea din Belgia,—după cum se exprimă Stoiloff,—toţĭ asasiniĭ ca Novelici în Filipopolĭ, Pisanoff în Pazargik,—unde a căzut omorît unicul tînăr literat-humorist bulgar, Aleco Constantinoff,—ca Stanceff, amestecat în detronarea luĭ Battenberg, şi mulţĭ alţiĭ, sînt astă-zĭ prefecţĭ!

Politica externă a fanarioluluĭ Stoiloff a fost obiectul unor deosebite şi la locul lor, criticărĭ ; această politică nimic bine nu a adus principatuluĭ. Recunoaşterea luĭ Ferdinand nu a adus nicĭ un folos real şi chiar relaţiunile cu Romînia sînt din cele maĭ rele, pe cînd cu Romînia trebuia să fie în cele maĭ strînse legăturĭ ; cu Rusia, nu sînt maĭ bune de cît aŭ fost înainte. Cu Austria asemenea, relaţiunile sînt foarte încordate mulţumită politiceĭ cu două feţe a luĭ Stoiloff. Succesele în Macedonia, încă maĭ neimportante. Pe cînd propaganda sîrbă face paşĭ giganticĭ înainte, guvernul luĭ Stoiloff, se mulţumeşte numaĭ cu promisiunĭ goale şi pe care Turcia nicĭ prin gînd nu-ĭ trece să le ţie. Chiar ultima telegramă din Constantinopol, pentru deschiderea a 8 agenţiĭ comerciale şi pentru 3 mitropoliţĭ, a eşit falşă.

Toată politica guvernuluĭ în Turcia constă în primirea de tinichele, ţigarete, tabacherĭ, armăsarĭ şi culmea culmelor, cîte un fes roşu.

Toate aceste aŭ adus o complectă discreditare precum înăuntru aşa şi în afară, a politiceĭ cabinetuluĭ luĭ Stoiloff. Această tendinţă a inteligenteĭ societăţĭ bulgare e foarte bine manifestată prin congres, decisiunile căruia sînt reflexul adevăratelor vederĭ ale poporuluĭ bulgar.

Pegestaminarik.

Banca «Poporuluĭ»

Liga culturală din Capitală a înfiinţat o bancă populară sub denumirea de „Banca poporuluĭ".

Banca îşĭ va începe operaţiile cu un capital de 200.000 de leĭ.

*

Primul consiliu de administraţie, ales pe timp de 4 anĭ, se compune din următoarele persoane :

Dr. C. Istrati, profesor universitar, preşedinte; M. Vlădescu, prof. univ. şi St. Perieţeanu-Buzăŭ, avocat şi senator, vice-preşedinţĭ ; C. Dissescu, profdsor universitar şi avocat, Sabba Ştefănescu, direct. liceuluĭ Sf. Sava. I. Rădoiu, avocat şi fost preşedintele tribunaluluĭ de comerciu, Virgiliu Popescu, profesor, Ionel Grădişteanu, deputat, Ch. Staicovicĭ, licenţiat în ştiinţele com. şi pol.. C. Fălăşescu, proprietar, Aurel Popovicĭ, profesor şi publicist, şi Ulpiu Hodoş, comptabil şi dipl. în sc. com., membriĭ ; G. I. Boambă, proprietar, Z. Herescu, prof. pens. şi propietar şi I. I. Negrescu, proprietar, cenzorĭ ; N. Lupan, D. Z. Furnică şi Toma Constantinescu, comercianţĭ supleanţĭ de cenzorĭ.

*

Scopul bănceĭ este de a deştepta spiritul de economie în toate clasele societăţeĭ prin primirĭ de depunerĭ spre fructificare şi de a înlesni lucrărĭ pe terenul industrieĭ, comerţuluĭ saŭ altor întreprinderĭ, prin deschiderĭ de credite.

Articolul V din statut prevede că numaĭ romîniĭ vor putea fi acţionarĭ aĭ bănceĭ.

Reprezentaţiile d-neĭ Réjane

O depeşă sosită în ultimul moment anunţă că d-na Réjane şi trupa sa va sosi în Capitală poĭmîine la ora unu după amiază,

D-na Réjane va da Mercurĭ seara prima sa reprezentaţie, jucînd în *Douloureuse.*

Joĭ va avea loc a treia reprezentaţie. Se va juca *Madame Sans-Gêne.*

Vinerĭ a treia reprezentaţie : *Sapho.*

Sîmbătă a patra reprezentaţie : *Maison de Poupée.*

După cum se vede, reprezentaţiile d-neĭ Réjane încep cu o zi maĭ curînd, adică în loc ca prima reprezentaţie să aibă loc la 6, va avea loc la 5 Noembrie.

*

D-na Réjane a jucat la Breslaŭ, unde a avut un imens succes.

Ediţia de seară

Telegrame

(Serviciul „Agenţieĭ Romîne.)

Relaţiile turco-bulgare

Sofia, 3 Noembrie.—Cercurile competinte declară de falşe toate ştirile care zic că relaţiunile dintre Bulgaria şi Turoia s'ar fi turburat.

Mir *zice că şederea coloneluluĭ Peschkow la Sofia, n'a dat nicĭ o întorsătură nouă cestiuneĭ emigraţilor.*

Convocarea camereĭ italiene

Roma, 3 Noembrie.— *Oficialul* publică convocarea Camereĭ deputaţilor pentru 30 Noembrie.

Intreruperea lucrărilor de delimitare

Constantinopol, 3 Noembrie.— Timpul urît ce domneşte la graniţa greco-turcească împedicînd lucrările comisiuneĭ însărcinată cu delimitarea graniţeĭ, membriĭ europenĭ aĭ comisiuneĭ aŭ propus amînarea lucrărilor pînă la primăvară.

Conflictul austro-turc

Constantinopol 3 Noembrie.— Baronul de Calice a transmis ierĭ Porţeĭ două note fixînd pentru Joĭ la amiază, ultimul termen pentru satisfacţia cerută de Austro-Ungaria în privinţa afacereĭ Brazzapolli şi pentru regularea cîtor-va afacerĭ privitoare la drumurile de fer orientale austriace ce formează de cît-va timp obiectul unor reclamaţiunĭ din partea Austro-Ungarieĭ.

Baronul de Calice a anunţat în acelaş timp ministruluĭ afacerilor străine că va părăsi Constantinopolul Joĭ, dacă pînă în acea zi la amiazĭ nu ĭ se dă satisfacţie.

La ambasada austro-ungară se

FOIŢA ZIAR. „ADEVARUL"

No. 37

Jacques Vingtras

roman de

Jules Valles

Partea a doua

BACALAUREATUL

Anĭ de tinereţe

VI

Mînia me

Strigăte, furie...

Nimic...

Nu va fi bătae?

Ce e pe stradă?

Sînt oare baricade?...

Abia cîte-va adunărĭ de oamenĭ, slabe de tot.

Plouă.

Cîte-va afişe albe.

Le rupe cine-va? Urlă cine-va?

Nu.

Lumea citeşte proclamaţiile luĭ Napoleon, cu mîinile în buzunare...

Dacă s'ar fi scumpit pîinea cu cincĭ banĭ, ar fi fost maĭ mare gălăgie.

Săraciĭ aŭ drept orĭ nu?

Nu va fi bătae.

Sîntem pierduţĭ. Republica a murit..

Văd aceasta, simt.

„Zece ore"

Ne-am întrunit la Renoul.

— Sîntem toţĭ?

Da.

— Maĭ sînt şi cîţĭ-va prietenĭ şi alţiĭ vor veni la prînz.

— La prînz?

— Da.

Dar pînă atuncĭ trebue să începem.

Trebue ca la prînz strada să fie în flăcărĭ, lupta începută să se ştie cuvîntul de ordine şi să se strige din baricadă în baricadă şi de bună seamă : „sentinele, băgaţĭ de seamă".

Iacă soseşte un băiat înalt, oacheş lung şi gros, frate al unuĭ celebru de la 1848.

E maĭ bătrîn şi are nume.

Are cuvîntul.

E ascultat.

Ce spune?

— Cetăţenĭ, vă aduc cuvîntul de ordine al rezistenţeĭ :

„Să nu ne sculăm ; să aşteptăm. Să lăsăm trupele să se obosească".

Şi îl ascultă!

Nu îl ia nimenĭ de umerĭ să'l înbrîncească afară ca să facă din el prima bucată a baricadeĭ!

Mă indignez.

— Atuncĭ să proclamăm că s'a sfîrşit, republica s'a pierdut.

Să ne întoarcem acasă să ne cernim... Asta doriţĭ?

Uniĭ strigă că nu!

— Nu?

— Nu.

— Atuncĭ arătaţĭ că toate braţele, toate inimile, protestează şi se revoltă... La lucru îndată!

— Dar ce vreĭ să facĭ?

— Ce vom putea, să scotem pavelele să strigăm : „la arme! la arme!".

Mă opresc.

Omul cel oacheş, lung şi gros, se întoarce către prietenĭ, şi îĭ întreabă dacă primesc cuvîntul de ordine ce s'a dat de către deputaţĭ, saŭ mă ascultă pe mine?

Banda zice :

— Trebue să ne supunem comitetelor.

Vine altul.

Asta o fi tot de părere să „obosim trupele?"

Da.

Şi maĭ aduce ceva :

— Diseară, zice el, întîlnire pe piaţa Vosges şi vom avea un cuvînt de ordine tot diseară.

Camaraziĭ mă privesc.

— Acum sînt convins!

Sînt convins că sîntem pierduţĭ, că sîntem copiĭ, că de am fi fost oamenĭ de acţiune, am fi şi început baricadele.

Renoul zice :

— Am fi singurĭ.

— Singurĭ! dar dacă ar zice toată lumea aşa, atuncĭ ar fi mişelie pe toată linia.

— Şi ce să facem?

— Să luptăm. Eŭ voĭ scoate cea dintîĭ piatră.

Se vede că spun nebuniĭ.

Toţĭ mă blamează. Uniĭ vorbesc cu mine mîniaţĭ.

Pe mine mă coprinde desgustul şi durerea.

Nu va fi bătae.

Mă maĭ întorc odată spre Renoul.

Iĭ zic :

— Pentru cea din urmă oară, vă rog. N'avem trebuinţă de cuvînt de ordine. Să plecăm împreună, să luăm o bucată de ştofă roşie, să zmulgem perdelele astea, să rupem covoarele şi se le împlîntăm la cea dîntîĭ răspîntie. Dar îndată!... Poporul pierde încrederea, trupa ni se face duşmană, Napoleon cîştigă teren în fie-care minut care zboară la fie-care prostie pe care o spune acest om, la fie-care strigăt pe care îl zvîrlă în zadar.

Nu mă maĭ ascultaŭ.

Ba ceĭ maĭ mulţĭ să şi înfurie.

Am găsit mijlocul să'mĭ supăr prieteniĭ.

Trebue să mă unesc cu părerile tuturor.

Voĭ fi singur, singur de tot...

Trebue să mă daŭ învins.

Strig :

— Credeţĭ că trebue disciplină... tot-d'a-una disciplină dar tocmaĭ disciplina e sufletul luptelor poporuluĭ.

Ah! burghezĭ!

Eĭ săr şi îmĭ pun mîna la gură.

Aproape sînt să mă înăbuşe.

La ce vor eĭ şefĭ şi supunere?

Cel maĭ puternic să comande!

„3 Decembrie"

De ierĭ, la 11, alergăm căutînd pericolul şi simţind învingerea.

Ne-am împăcat, ca să strigăm la arme în public.

A fost bătae pe ici, pe colo, cu cîte o eşarfă roşie la căpătîiul bastoanelor.

Aud un cuvînt sinistru de la un lucrător căruia îĭ arătaĭ o baricadă ce ridicasem.

— Veniţĭ cu noĭ! I-am strigat.

El s'a uitat la mine, la paltonul meŭ care, cu toate acestea e vechĭŭ de tot!...

Apoĭ mĭ-a zis :

— Tinere burghez, tatăl saŭ naşul d-tale ne-a împuşcat şi deportat în Iunie?

Am păstrat o amintire îngrozitoare din Iunie.

„4 Decembrie seara"

N'am obosit trupele şi nu mă maĭ pot ţine, numaĭ am glas, atît am strigat : „Trăiască republica! jos dictatorul!"

M'am întors acasă zdrobit.

Nu ştiŭ cum m'am urcat pînă în odaie.

Am căzut în pat.

N'am primit o rană măcar.

Mă ia somnul.

Cînd mă scol, aud tobe şi o împuşcătură.

Oare a început lupta iar?

Trebue să mă duc.

Nu e locul meŭ în pat.

Voĭ pleca.

Dar somnul mă doboară.

Nu pot umbla.

Nu aud paznicĭ.

Mă voĭ coborî!

Lumea doarme în casă.

Şi eŭ credeam că se vor duce toţĭ să se bată!

M'am coborît în stradă.

Ce întunecoasă e!

Mă duc pînă la pod.

Acĭ soldaţiĭ păzesc.

— Unde te ducĭ?

(Va urma)

fac preparative pentru plecarea eventuală a baronului de Calice.

Baronul de Calice a comunicat ambasadorilor conţinutul acestor două note.

Conţinutul acestor două note austro-ungare/aŭ făcut obiectul unor discuţiuni la ultimul consiliu de miniştrii ce s'a ţinut la Yldiz-Kiosk.

Imprumutul turcesc

Constantinopol, 3 Noembrie.—Poarta a încheiat cu banca otomană un împrumut de 800.000 lire, ce se va plăti cu primul vărsămînt al indemnităţiĭ greceşti.

Din camera grecească

Atena, 3 Noembrie. — Camera deputaţilor. *D. Romas, candidat delyanist este ales preşedinte cu 83 voturĭ. D. Constostavlos, candidat al partidelor anti-delyaniste, a obţinut 64 voturĭ; aŭ fost şi 8 buletine albe.*

Cîţi-va anti-delyaniştĭ aŭ votat pentru d. Romas.

VIAŢA BUCUREŞTEANA

Theatru—Prinz—Serată.

Sîmbătă seara d-l d'Aubigny, ministru plenipotenţiar al Franţeĭ 'şi-a luat rămas bun de la prietenii săĭ romînĭ, carĭ eraŭ adunaţĭ la masă, la d. Nicolae Cerkez.

Prînzul a fost din cele maĭ distinse, mîncările păreaŭ a fi cele maĭ splendide composiţiunĭ ale arteĭ culinare şi vinurile din viile cele maĭ alese.

S'a ridicat de multe orĭ paharul în mod prietenesc şi drăgălăş; care maĭ de care oaspeţiĭ aleşĭ se întreceaŭ în a ţine cîte o mică cuvîntare, înflăcărată de spirit şi de inimă. Se vedea că oaspetul în onoarea căruia curgea auritul nectar de Drăgăşanĭ, de Cotnar şi de Château-Yquen şi sărea dopul de sticla de Pommery saŭ de Moët şi Chandon era regretat, căcĭ pleacă spre alte ţărmurĭ şi din hurrahul final se înţelegea „*la revedere*" şi nu „*adio*". Acest vesel banchet, intim aproape, îşi-a avut încoronarea printr'o serată înflorită de cîntece, dans şi de sinceră veselie.

Multă sforţare 'mĭ-a trebuit ca să mă lupt în contra uneĭ puterĭ care mă răpea de la cele de pe pămînt şi mă ridica spre slava etherată, şi am stat şi pe lîngă frumuseţea dată de natură şi am putut culege invenţiunile uimitoare ale modistelor.

D-na Maria R. Cerkez care, împreună cu soţul d-neĭ sale, primise cu atâta gentileţă şi amabilitate pe învitaţĭ, purta o rochie de moar „gris-perle", corsagiul alb cu steluţe aurite şi brodat cu mărgăritărele; D-na Scharlat Fereckyde, semăna cu o regină îmbrăcată cu o rochie de brocard alb cusut cu florĭ admirabile de mătase, corsajul încadrat de fir de aur; D-na Maria R. Brăiloiŭ, rochie de catifea, roşie, roşie ca mantaua luĭ Mephistopheles, şi corsajul de guipură brodat cu dantele, şi încingătoare de argint; D-na Elena Gr. Cerkez, în rochie de gafă neagră pe care licărea *jeul de diamant* şi ornată cu mânecĭ de *tulle* negru transveziu, trandafirĭ şi micşunele naturale pe corsaj; D-na C. Hiott, cu rochie de muselină garnisită cu valenciennes albe; D-na H. Catargi, cu rochie de satin negru; D-na C. C. Arion în rochie de mătase neagră iluminată cu roz; D-ra Ferechyde, rochie *Empire* alb şi albastru aurit; în sfârşit un decor de basmu indian ce măgulea ochiĭ; şi încîntător era valsul cînd aceste stofe „Loye Fuller" se învârteaŭ prin saloanele luminoase şi elegante. In frac, D-l d'Aubigny, D-l Mouson, directorul C-ieĭ de Gaz, D-l Gr. Cerkez, D-l H. Catargi, D-l R. Floresco, D-l G. Milinescu, D-l Sc. Ferekyde consilier la Curtea de Apel, D-l A. Ferekyde, D-l Nic. G. Brăiloiu, D-l Nic. Cerkez, D-l C. Hiott etc. etc. Am părăsit această serată pe când vioara şi pianul, dansul şi cântecul domnea, ca să alerg la Teatrul Naţional, unde se juca *Favorita*, operă de Donizetti.

Aci sală plină atrasă de o primă reprezentaţie, cu un prim debut. Ajutată de d-niĭ Delianu cu vocea nesigură de d. Theodorescu cu glasul archiepiscopol de d. Băjenaru care cîntă cu mlădiere d-ra Mărculescu a cîştigat de odată simpatia şi aplausele unuĭ public foarte numeros care a ştiut să aprecieza multe notele frumoase ale glasuluĭ d-neĭ sale şi a fost indulgent pentru nedibăcia de elevă de care va scăpa în curînd sînt sigur, noua cîntăreaţă contraltă. Această părere mulţĭ cunoscătorĭ mĭ-o comunicaŭ în entract şi sînt destul de indiscret să vă spun cum că la acest spectacol d-na Zoe Sturdza, într'o rochie de catifea verde pe care să arătaŭ mărgăritare şi brilante părea mulţumită de încercarea ce a făcut Teatrul Naţional cu opera română. Am zărit pe Prinţul şi d-na Princesă Gr. Sturdza care aplaudaŭ mult pe d. şi d-ra P. Grădişteanu, d. şi d-na D. Rădulescu, d. şi d-na Maria Al. Brăiloiŭ, etc. etc. „Favorita" se va maĭ jucat sînt sigur, cu succes, precum şi „Hernani" etc. In orĭ-ce caz mare ar fi minunea dacă artista parisiană vestita „Rejane" va da voe, pe cînd va juca la Teatrul Lyric frumoasele piese ale repertoriuluĭ săŭ să meargă lumea şi la opera naţională. Aşĭ dori şi una şi alta căcĭ dacă nu pot vedea pe Rejanc, voĭ auzi muzică destul de bunicică. Vedeţi bine bă săptămîna care vine, vom avea distracţiĭ indestulătoare.

Bi-Noclu

OFICIALE

* D-niĭ Basile A. Golescu şi Grigore Pecetz, absolvenţĭ aĭ şcoaleĭ de silvicultură de la Nancy, aŭ fost primiţĭ în corpul silvic al statuluĭ şi numiţĭ în posturile vacante de guarzĭ generalĭ silvieĭ clasa III.

* D. Dimitrie T. Vlădescu, doctor în ştiinţele politice şi administrative de la Bruxelles, a fost numit în funcţiunea de secretar al consiliuluĭ general al judeţuluĭ Muscel, în locul d-luĭ D. Alexandrescu, destituit.

* D. dr. D. Haralamb, actual medic secundar al serviciuluĭ dermatologic din spitalul Colţea, a fost numit în postul de medic primar la serviciul de boale venerice de la spitalul Colentina.

* D. dr. V. Vasiliade a fost numit în postul de medic secundar la serviciul dermatologic de la spitalul Colţea, în locul d-luĭ dr. D. Haralamb, înaintat.

* D. dr. Florea Simionescu a fost numit în postul de medic secundar la serviciul de boale venerice de la spitalul Colentina.

* D. dr. C. Gingolea a fost numit definitiv în postul vacant de medic al oraşuluĭ Bacăŭ.

* D. Drogeanu Nicolae, absolvent cu diplomă al şcoaleĭ speciale de arte, manufacturĭ şi de mine de pe lîngă universitatea din Liège, fiind ataşat la lucrările de alimentare cu apă ale oraşuluĭ Bucureştĭ, a fost admis în cadrele sus zisuluĭ corp, cu gradul de inginer-ordinar clasa III.

* D. Ioan A. Ghika, absolvent cu diplomă al şcoaleĭ naţionale de mine din Paris, actualmente aflat în serviciul direcţiuneĭ generale a regieĭ monopolurilor statuluĭ, a fost admis în cadrele sus zisuluĭ corp, cu gradul de inginer-ordinar clasa III.

Ultime informaţiunĭ

Intre primăria din Capitală şi compania de gaz se urmează tratărĭ pentru reînoirea contractuluĭ ce această companie îl are cu primăria pentru iluminarea străzilor Capitaleĭ.

Compania de gaz cere ca primăria să plătească şi pe viitor 120 de leĭ de fie-care bec pe an.

Acest preţ este însă exorbitant, căcĭ primăria din Galaţĭ plăteşte companieĭ de gaz de acolo numaĭ 42 de leĭ pe an de fie-care bec, adică cu 78 de leĭ maĭ puţin de cît cere compania de gaz din Bucureştĭ.

Primarul Capitaleĭ ar trebui dar să refuze propunerile companieĭ de gaz şi să contracteze maĭ bine cu vre-o altă companie străină, care va lua şi un preţ mult maĭ modest şi va procura şi un gaz maĭ bun.

In institutul medico-militar din capitală aŭ fost primiţĭ ca internĭ militarĭ studenţiĭ în medicină: Manea Ion, Costilă Nicolae, Popovicĭ C., Cesar, Negoescu Mihail, Ionescu Marin, Pănescu I. Mihail, Ţintă Gheorghe, Alimănescu I. Chiril, Bărbulescu Nicolae, Georgescu I. Ştefan, Iliescu P. Constantin, Luţă Gheorghe, Drăghescu Leon şi Iarca Mihail.

O societate italiană, care posedă un fond de 10 milioane leĭ, a propus primărieĭ să construiască in colţul strădeĭ Franklin şi calea Victorieĭ un palat mare, care să coprindă tot locul până la strada Clemenţeĭ,

In acest palat societatea voieşte să facă maĭ multe cafenele, cofetăriĭ, berăriĭ şi locuinţe intre 300 şi 1200 leĭ pe an.

Reprezentantul societăţeĭ a şi inceput să trateze cu proprietariĭ caselor carĭ vor trebui dărămate pentru a se putea construi acest palat.

La finele săptămîneĭ se va închide sesiunea sinoduluĭ.

Camera de comerciŭ din Capitală se va întruni la 10 curent pentru a discuta noua lege a falimentelor.

Ministrul de lucrărĭ publice a luat dispoziţiunea de a nu maĭ elibera nicĭ unuĭ gazetar bilete de parcurs pe căile ferate române.

Această măsură este în flagrantă contrazicere cu votul camereĭ de astă iarnă.

Cu privire la descinderea pe care d procuror Sărăţeanu a făcut-o la clubul societăţeĭ „Lira romînă" din Pasagiul romîn, aflăm că d. Juarez Movilă nu este de cît directorul şcoaleĭ acesteĭ societăţĭ, că n'are nicĭ o legătură cu clubul şi că nicĭ n'a fost arestat.

Joui, 6 Noembrie, generalul Arion va inspecta pe toţĭ ofiţeriĭ de rezervă carĭ sînt stabiliţĭ în Capitală şi în jud. Ilfov.

D. general Arion a inspectat erĭ regimentele 2 şi 6 de artilerie din Capitală şi a notat numele cîtor-va ofiţerĭ carĭ vor fi trecuţĭ pe tabloul de înaintare.

Consiliile judeţene din Argeş, Botoşanĭ, Buzăŭ şi Ialomiţa, sfîrşindu'şĭ lucrările, aŭ fost închise.

Cursurile de la şcoala de ştiinţe de stat s'aŭ deschis aseară.

Discursul de deschidere a fost ţinut de către d. Const. G. Ioan, directorul şcoaleĭ.

Sesiunea consiliilor judeţene din Constanţa, Iaşĭ şi Neamţ, a fost prelungită cu 15 zile.

Direcţia căilor ferate a început să lucreze la linia ferată Broşteni-Fălticenĭ, aşa că pe viitor se va putea merge direct de la Bucureştĭ la Fălticenĭ, iar nu prin Paşcanĭ şi Dolhasca ca pînă acum.

Peste 500 de cetăţenĭ din Tîrgovişte şi judeţul Dîmboviţa, aŭ adresat o petiţiune ministruluĭ de instrucţiune publică, cerînd înfiinţarea a două clase divizionară la gimnaziul din Tîrgovişte, de oare ce eleviĭ, din lipsă de loc, nu pot fi primiţĭ la şcoală.

Ministrul a refuzat însă să satisfacă cererea dîmbovicenilor, aşa că o delegaţiune a acestora va veni la Bucureştĭ să se plîngă d-luĭ Sturdza.

Fruntaşiĭ evreĭ din Iaşĭ s'aŭ întrunit aseară pentru a discuta asupra întruniriĭ publice care va avea loc Duminică acolo. Scopul întruniriĭ este ca să protesteze în contra legilor d-lor Berendeĭ şi Sp. Haret.

Intrunirea promite a avea mare succes, de oare-ce toţĭ evreiĭ din Iaşĭ aŭ promis concursul lor.

Certurile liberalilor din Teleorman nu maĭ iaŭ sfîrşit. D-niĭ Procopiu, Bildirescu, Quintescu şi Chiriţopol se mănîncă uniĭ pe alţiĭ, fără ca guvernul să poată reuşi ca să-ĭ împace.

Din această cauză d. Ferichide a chemat din noŭ telegrafic în Capitală pe d. Quintescu pentru a'ĭ da noŭĭ instrucţiunĭ cu privire la împăcarea fraţilor liberalĭ din acel judeţ.

Consiliul permanent de la ministerul de instrucţie publică a sfîrşit regulamentul de ordine şi disciplină pentru şcoalele primare.

Primăria Capitaleĭ a adresat un comunicat societăţeĭ tramvayuluĭ vechiŭ prin care îĭ pune în vedere că, de oare-ce are de gînd să construiască un tramwaĭ care să circule în jurul Bucureştiuluĭ, să răspundă dacă este hotărîtă să întreprindă această lucrare.

Primăria a primit maĭ multe oferte de la diferite societăţĭ străine carĭ vor să construiască un tramway cu vapor, care să circule în jurul Bucureştiuluĭ,

La concursul ţinut în ziua de 25 Octombrie 1897 aŭ obţinut media de admitere în anul I de studiŭ al şcoaleĭ de marină, de sub-mecanicĭ şi sub-maeştriĭ de marină, eleviĭ Luis Grigore Gheorghe, Tănase Gh. H. Tănase, Ghiorghiu N. Zamfir, Vasile Păun, Manolescu Eugeniŭ, Aşingher Bruna, Hartel Alexandru, Lache Neculaĭ, Constantinescu Dumitru, Ioan Ştefan Ghiorghiu, Provianu Eugeniŭ, Abec Dumitru, Popescu Spiridon şi Fotiadi Neculaĭ.

Din Severin se scrie că acolo, ca şi în cele-l'alte oraşe ale ţăreĭ, se simte mare lipsă de lemne de foc,—şi aceasta din pricină că toţĭ antreprenoriĭ, şi proprietariĭ care'şĭ exploatează pădurile, nu pot face faţă angajamentelor luate din cauza lipseĭ de transport.

Cercul de studiĭ sociale va ţine în Iaşĭ Sîmbătă 8 şi Duminică 9 Noembrie, 3 şedinţe în carĭ se vor discuta după cum am maĭ anunţat, chestia reprezentăreĭ minorităţilor, chestia reformeĭ administrative; reforma învăţămîntuluĭ.

Afară de membriĭ ieşenĭ aĭ cercululuĭ vor maĭ participa vr'o sută de membriĭ din Bucureştĭ printre care: d-niĭ G. Panu, Take Ionescu, C. Olănescu, N. Filipescu, Ionel Grădişteanu, Hiott, Alex. Florescu etc. şi din alte oraşe ale ţăreĭ.

Sîmbătă seara va avea loc şi un banchet, la care vor participa membriĭ cercululuĭ şi la care se vor pronunţa cuvîntărĭ politice.

Afacerea Rotterdam

— Interview cu o persoană autorizată —

Istoricul linieĭ. — Anvers şi Rotterdam. — Avantagiile Rotterdamuluĭ.—Contractul.— Petroleul la c. f.

In cestiunea Rotterdamuluĭ, am avut o întrevedere cu o persoană în poziţiune de a fi exact şi de la sorginte informată. Situaţia pe care o ocupă persoana în cestiune, o situaţie dintre cele maĭ frumoase şi maĭ importante în serviciul maritim, ne impune o rezervă în ceea ce priveşte numele. Declaraţiunile acesteĭ persoane sînt însă destul de interesante pentru ca să le dăm loc aci, deşi ele nu corespund—după cum se vor convinge şi cetitoriĭ, vederilor Adevăruluĭ *în această cestiune.*

*

Prima cestiune pe care am pus'o personagiuluĭ sus-citat a fost:

— Carĭ aŭ fost motivele, carĭ aŭ îndemnat pe serviciul maritim ca să înfiinţeze linia Rotterdam?

— Veţi avea răspunsul la această cestiune dacă vă voiŭ face aci istoricul serviciuluĭ nostru maritim.

In anul 1895, serviciul maritim romîn se găsea într'un deficit anual de peste 1,500,000 leĭ.

Atuncĭ d. Manu, directorul regieĭ monopolurilor statuluĭ şi alţĭ funcţionarĭ superiorĭ de la serviciul navigaţieĭ, aŭ început să se gîndească la mijloacele carĭ s'ar putea întrebuinţa pentru a maĭ scădea din această însemnată pagubă.

Vapoarele carĭ făceaŭ serviciul între Constantinopol şi gurile Dunăreĭ, ele singure aduceaŭ un deficit de peste 800,000 leĭ. Atuncĭ d. J. Al. Seymery agentul principal al serviciuluĭ maritim romîn la Constantinopol, care deja studiase chestiunea, îşĭ dădu părerea că ar fi bine dacă vapoarele romîne ar face traseul pînă la Alexandria şi cu această ocazie ar intra în Archipelag. Ceea ce s'a şi făcut. Rezultatul a fost că chiar în primul an aceste traseurĭ aŭ adus dacă nu un cîştig, dar aŭ maĭ scăzut din pagube cu vre-o 400,000 leĭ. Decĭ această iniţiativă a fost nimerită.

*

Totuşĭ serviciul maritim se afla în deficit şi nicĭ unul dintre şefĭ nu înceta de a se gândi la mijlocul care ar trebui de găsit pentru a se evita această perdere. Atuncĭ d. Neuman, tot funcţionar la serviciul maritim, îşĭ exprimă părerea cum că ar fi foarte nimerit dacă serviciul maritim român ar face traseurĭ şi în occident.

Această părere, studiată de şefiĭ serviciuluĭ, a fost bine primită şi sub d. Stoicescu ministrul lucrărilor publice, în anul 1896, luna Martie se acordă un credit de 10,000,000 pentru construirea a 20 vapoare, lucru care nu s'a putut îndeplini de oare-ce se evaluase numaĭ la 500,000 leĭ vaporul, pe cînd în realitate preţul unuia se urcă şi pînă la 850,000 leĭ.

*

Serviciul nostru maritim fiind relativ prea mic şi neputînd face schele precum fac alte companiĭ, Romînia a trebuit să-şĭ caute unul din cele maĭ marĭ debuşeurĭ de comerţ pentru ca vasul să aibă unde să-'şĭ lase productele şi să se reîntoarcă în cel maĭ scurt timp posibil tot încărcat.

Consultîndu-se statistica din anul 1887 şi pînă în 95 inclusiv, s'a putut vedea că Anglia cumpără de 6 orĭ maĭ mult şi trimite în ţară de 10 orĭ maĭ mult ca Belgia. Aşa, bună oară în anul 1895, Anglia ne-a trimes în ţară 360,149 tone mărfurĭ pe cînd Belgia nu ne trimite maĭ mult ca 33,024. Aşa, vapoarele eraŭ deja în lucru şi trebuia de urgenţă o hotărîre în alegerea portuluĭ unde vapoarele romîne vor avea debuşeul şi care ar oferi în acelaşĭ timp avantagiĭ.

*

Atuncĭ se prezintă ministru Olandeĭ d. Gevers, recomandînd portul Amsterdam ca unul din porturile carĭ ar oferi avantagiĭ marĭ Romînieĭ dacă 'şi-'l-ar alege.

A maĭ venit şi o comisiune olandeză care cu date statistice a arătat că grînele romîneştĭ sînt foarte căutate pe piaţa portuluĭ Amsterdam ca grîne care sînt din cele maĭ bune. In acelaşĭ timp însă a venit în Capitală o comisiune din Rotterdam care a dovedit iarăşĭ prin date statistice că pe piaţa portuluĭ Rotterdam intră anual 2,800,000 tone de grîŭ american.

In acelaş timp comisiunea se oferi să asigure Romînieĭ printr'un contract plina încărcătură la reîntoarcerea vapoarelor iar în caz contrar, sindicatul se obligă să plătească despăgubire.

*

In urma acestor propunerĭ, d. Cottescu directorul serviciuluĭ maritim romîn s'a dus în persoană la Rotterdam să se convingă de adevărata stare a lucrurilor. D-sa se prezintă la sindicatul de cărbunĭ cu care intră în tratative şi care a oferit cu preţul de 10 mărcĭ 25 pfenigĭ cărbuniĭ englezĭ aduşĭ pe bordul vaporuluĭ.

D. Cottescu se adresă şi sindicatuluĭ Vestfalian carĭ oferi pentru Anvers cu preţul de 11 mărcĭ tona şi fără garanţie pentru deplină încărcătură.

Din toate punctele de vedere portul Rotterdam prezintă decĭ maĭ marĭ avantagiĭ cu portul Anvers. Aşa, Anversul ne oferea 5 curse pe an de vapor carĭ se limitaŭ la 20,000 tone încărcătură de mărfurĭ şi 60,000 tone cărbunĭ şi aceasta la Cardif, ceea ce dă un venit brut de 700.000 leĭ, pe cînd Rotterdamul ne asigură 27 curse pe an cu o încărcătură de 86,400 tone, ceea ce dă un venit de 866,000 leĭ.

S'a făcut contractul cu Müller în care s'a prevăzut o clauză prin care este obligat să ofere cărbunĭ *tip* cu preţul de 9 mărcĭ 15 iar cărbuniĭ, a tout venant amélioré cu 8 mărcĭ 15 pfenigĭ, decĭ preţul brut la importare este de 1.180.000 leĭ.

*

— Ce credeţĭ decĭ în definitiv dvoastră?

După cum vedeţĭ portul Rotterdam se prezintă din toate punctele de vedere mult maĭ avantagios pentru Romînia.

Vaporul Bucureştĭ care se întoarce acum se întoarce cu o încărcătură de 1600 tone pe cînd în trecut cantitatea cea maĭ mare cu care s'a întors un vapor romîn în ţară a fost de 369 tone.

*

— Dar nu credeţĭ că întrebuiţînd petroleul ca combustibil la locomotive importul de cărbunĭ va scădea?

In cea ce priveşte întrebuinţarea petroleuluĭ la locomotive în locul cărbuneluĭ, nicĭ odată Romînia nu va ajuuge la aceasta din maĭ multe cauze, şi anume de măi multe orĭ nu s'a găsit în Romînia în destul petrol numaĭ pentru experienţe 2) petroleul romîn foarte primejdios fiind că trebuind supus la o căldură de 150 grade spre a-ĭ se extrage gazurile el a făcut explozie la experienţe încălzit fiind numaĭ la 25 grade.

Fil.

Febra tifoida

Frigurile tifoide fac zilnic progrese. Intreaga Capitală este bântuită de această epidemie teribilă şi spitalele nu maĭ ajung pentru adăpostirea număruluĭ mereŭ crescînd de bolnavĭ.

In şcoala de artilerie şi geniŭ sînt 20 de elevĭ bolnavĭ. Treĭ din aceştĭ elevĭ aŭ fost astă noapte atît de grav bolnavĭ, că se aşteaptă la fie-care moment să 'şĭ dea obştescul sfîrşit.

Totuşĭ şcoala n'a fost încă închisă, pentru că comandantul acesteĭ şcoale voeşte să ascundă starea de nesalubritate a şcoaleĭ.

Cerem cu insistenţă ca şcoala să fie imediat închisă.

*

In şcoala de ofiţerĭ din Dealul Spireĭ sînt 29 de elevĭ bolnavĭ. Aceştia sînt: Andreescu, Găleanu, Cerchez, Boşiţ, Francez, Vazan, Floroiŭ, Cocip, Dumitrescu, Şomănescu, Dimitrescu R. Davidopol, Gheorghiu, Gamba, Economu, Stoicescu, Pavelescu, Casarovicĭ, Bogeru, Buzdugan, Mavrodineanu, Boculescu, Eliad, Nicolaescu, Ştefănescu, Stroescu, Hamoviceanu, Nicolescu, Mincu-lescu. Christescu, Dumitrescu, Cotuog şi Theodoru.

*

Cursurile şcoaleĭ „Asilul Elena Doamna" aŭ fost din noŭ deschise, de oare-ce în această şcoală nu s'a constatat nicĭ un singur caz de febră tifoidă.

Redeschiderea acesteĭ şcoale ne miră, căcĭ măsurile de închiderea şcoalelor sînt măsurĭ preventive aşa că nu e bine să se ţină deschise şcoale carĭ dacă nu sînt chiar atinse de epidemiĭ, ar putea să se infecteze.

*

Serviciul sanitar din Capitală a luat dispoziţiunea ca străzile să fie udate de două orĭ pe zi cu acid fenic.

De asemenea toate gurile canalelor să fie zilnic stropite cu apă de var.

Agenţiĭ sanitarĭ cutreeră străzile şi supraveghează executarea tuturor dispoziţiunilor.

Totuşĭ un mare număr de strade zac în ce maĭ mare mizerie fără ca să se ia vre-o măsură pentru curăţirea lor.

Astfel str. Sfinţiĭ Apostolĭ infectată de chiristegeria d-luĭ Soare Oprea, str. Sf. Ionică alăturea de doctorul Chiriac curtea Sălceanu din str. Brezoianu şi întreg Tabaciul din Calea Văcăreştĭ.

Unguriĭ şi mişcarea naţională

Pester Lloyd publică o corespondenţă din Bucureştĭ, pe care credem că a bine să o dăm aci in extenso:

„Desbaterile preseĭ române naţionaliste, asupra decorăreĭ consilieruluĭ ministerial Ieszenszky, devenite ceva maĭ mult de cît plicticoase, au fost din nou hrănite de interpelarea deputatuluĭ Şerban şi de răspunsul baronuluĭ Banffy.

Să nu maĭ vorbim de *Adevărul, Dreptatea*, şi *Epoca*, ziare care privesc răspunsul luĭ Banffy ca o ironie directă la adresa Romînieĭ, dar şi oficiosul *Timpul* se declară foarte nemulţumit cu răspunsul premieruluĭ ungur.

*

„Declaraţiile luĭ Banffy că între Ungurĭ şi Românĭ nu există antagonisme, şi că toată agitaţiunea în cestiunea transilvăneană, este numaĭ opera unor agitatorĭ de profesie, este dezminţită—zice *Timpul*—de faptul că pentru comitatele cu populaţiune romînească sînt alte legĭ electorale, ca în comitatele cu populaţiune ungurească. De asemenea nimenĭ nu poate nega sforţările de maghiarizare a tinereĭ generaţiunĭ romîne.

Un asemenea răspuns—zice ziarul conservator—era cu putinţă numaĭ într'un parlament de a căruia majoritate guvernulu era sigur pentru orĭ-ce cas.

*

Adevărul *respândeşte ştirea de necrezut, că guvernul romîn a luat măsurile necesare pentru ca să obţie întoarcerea decoraţieĭ acordată luĭ Ieszenszky şi în cazul când aceste măsurĭ ar rămâne fără efect, regele Carol e hotărît să decoreze pe şeful partiduluĭ român transilvănean Raţiu, cu aceiaşĭ decoraţie, care a fost dată fără ştirea luĭ „Românofobuluĭ Ieszenszky".*

*

Dreptatea însă publică un interview cu un general, al căruia nume nu'l dă, şi care declară că purtarea guvernuluĭ maghiar faţă cu Romînia, a amărît într'atîta pe regele Carol, în cît relaţiunile dintre Romînia şi Tripla Alianţă aŭ suferit mult. Generalul ar maĭ fi insistat asupra veniriĭ guvernatoruluĭ Basarabieĭ la Iaşĭ şi asupra apărăreĭ naţionale care va avea în viitor alt scop de îndeplinit de cît acela care i se atribuise pînă acum.

*

„Orĭ cum ar fi însă lucrurile, un fapt e sigur, anume acela că ne aflăm în ajunul unor noŭĭ agitaţiunĭ în cestiunea transilvăneană, agitaţiunĭ ce se vor sfîrşi cu două interpelărĭ ce se vor adresa în curînd în Camera noŭ deschisă. Interpelările vor fi: în cestiunea viziteĭ la Budapesta şi decorarea luĭ Ieszenszky".

Asupra acesteĭ corespondenţe vom reveni.

Dal.

Maria Vasilescu

Ierĭ a încetat din viaţă Maria Vasilescu societară în retragere a Teatruluĭ Naţional din Bucureştĭ.

Maria Vasilescu a intrat în teatru foarte tînără sub direcţia luĭ Millo pe la 1862 şi a debutat în îngerul din *Baba-Hărca* şi apoĭ a jucat îngerul din *Don Juan*. De atuncĭ a rămas în teatru şi a înaintat treptat pînă la gradul de societară de clasa I-a.

*

Ea a avut specialitatea reginelor, era într'adevăr regina aceleĭ pleiade de actriţe frumoase care şi-aŭ împăriit succesul pe scena Teatruluĭ Naţional de la 1862 şi pînă la 1880.

A fost o artistă cu multe calităţĭ şi a învăţat mult de la Mihail Pascaly. Foarte simpatică, ea căpătă simpatia publiculuĭ de la prima intrare în scenă prin extraordinara eĭ frumuseţe. Un adevărat cap clasic.

Dicţiunea de şi cam precipitată, totuşĭ foartă clară; înfăţişare distînsă şi adesea orĭ avea pasiune în joc.

Ea a reprezentat pe maĭ toate reginele nenorocite din teatrul melodramatic şi a jucat în maĭ toate piesele din repertoriul luĭ Pascaly.

Iată parte din rolurile pe care le-a jucat:

Regina din *Ruy-Blas*, Miss Multon, regina din *Muşchetariĭ*—rol pe care l'a păstrat pînă în cel din urmă an al carierei sale—marchiza de Beaulieu din *Mândric şi Amor*, Aria din *Aria şi Mesalina*, Contesa din *Fiul nopţeĭ*, Vestala din *Roma invinsă*, Henrietta din *Două Orfeline*, etc. etc,

De vre-o patru anĭ suferea cumplit din cauza uneĭ maladiĭ de ficat.

Femeea frumoasă de altă dată devenise un schelet acoperit de o piele galbenă înegrită şi zbîrcită. Cine din aceia carĭ n'aŭ văzut'o în tinereţea eĭ ar maĭ fi spus că aceasta era femeea a căreia frumuseţe o admirase Bucureştiul întreg!

Din cauza acesteĭ boale, direcţia Teatruluĭ o trecuse la pensie, o pensie de nimic, aşa cum poate să plătească Teatrul.

Acum un an s'a dat o ultimă reprezentaţie în beneficiul eĭ; femeea frumoasă care atrăgea altă dată lumea, era femeea bolnavă acum, beneficiul eĭ a dat deficit.

Ce veste tristă a fost aceasta pentru Mariţa Vasilescu, care avea atîta nevoe de banĭ, ca să'şĭ poată căuta sănătatea!

*

Acum a murit!

Foarte puţinĭ îşĭ maĭ aduc aminte de ea.

Artiştiĭ mor pentru publicul cel mare în ziua în care părăsesc scena.

Femeea înzestrată cu calităţĭ sufleteştĭ tot aşa de frumoase ca şi figura-ĭ, a făcut mult bine în viaţa eĭ, mulţĭ aŭ mîncat la masa eĭ, mulţĭ aŭ găsit ajutor la ea.

Avea o deosebită pasiune pentru cîinĭ şi pisicĭ, jumătate, aproape, din ce cîştiga i se ducea pentru hrana şi îngrijirea acestor animale.

*

Pentru Teatru, dispariţia eĭ de pe scenă a fost o pierdere, perdere regretată cu atît maĭ mult, că Maria Vasilescu nu s'a amestecat nicĭ odată în cancanurile de culisă.

B.

Crime, Delicte, Accidente

Din capitală.

Ion Niculescu, în etate ca de 40—45 anĭ din strada Văcărescu I No. 30, trecînd pe bulevardul Dosul Găreĭ şi venindu-ĭ răŭ a căzut jos. El a fost ridicat de sergentul cu No. 538 şi dus la spitalul militar unde la orele 9 şi jum. a. m. a încetat din viaţă.

S'a transportat spitaluluĭ Colţea individul Sander Bader, din şoseaua Ştefan cel Mare, fiind-că, trecînd cu căruţa cu pământ pe strada Academieĭ, şi scăpîndu'ĭ hăţurile din mână, a fost călcat de căruţă pe cînd se aplecase să ridice hăţurile.

Aseară, pe la orele 7 jum. p. m., în strada Cosma No. 17, la D-l Colonel Maca, a isbucnit un foc în podul grajduluĭ, arzând grajdul împreună cu fânul ce era în pod. Focul nu s'a putut localiza nicĭ până la ora 6 jum. dimineaţa. El a luat naştere de la un chibrit pe care îl aruncase în pod vizitiul.

Din ţară

Un individ, anume Iohan, venise de la ţară, la Craiova, pentru oare-carĭ afacerĭ în oraş, trăgînd la Hotel Curcubeŭ, însoţit de nevasta şi treĭ copiĭ, unul de ţîţă şi ceĭ-l'alţĭ doĭ între 4 şi 5 anĭ. Pe cînd trecea cortegiul funebru al regretatuluĭ Gh. Chiţu, părinţiĭ eşise să-l vadă, lăsînd copiĭ în casă. Jucîndu-se, copiiĭ aŭ dat peste un revolver încărcat pe care 'l pusese părintele sub pernă. Veselĭ, că aŭ putut găsi ceva cu care să se joace, cel de 4 anĭ l'a pus celuĭ-l'alt în frunte, zicîndu-ĭ să se joace de-a soldaţiĭ, a apăsat degetul pe cocoş şi a tras. Moartea a fost instantanee. Imediat a sosit procurorul ordonînd depunerea cadavruluĭ la morgă, iar pe ce-l'alt care se speriase, văzînd consecinţele, l'a internat într'un spital.

Tîrgul cerealelor

Din străinătate

— prin fir telegrafic —

2—3 Noembrie 1897.

New-York: Grîŭ prompt 1/8 urcare; termin neschimbat. Porumb neschimbat.

Londra: Tendinţa liniştită

Anvers: Tendinţa susţinută

Paris: Grîŭ prompt neschimbat; termin 5 centime urcare.

Viena:	*Redeschiderea*	*Inchiderea*
Grîŭ de primă-vară	fl. 11.96	fl. 11.99
Ovăz „ „ „	„ 6.82	„ 6.84
Secară „ „ „	„ 8.85	„ 8.89
Porumb Maĭ Iunie	„ 5.70	„ 5.72

Noutăţile zileĭ

Din străinătate

Afacerea Dreyfus.

„Le Journal" publică o convorbire pe care un redactor al săŭ a avut-o cu Bertillon. Acesta a spus, că nicĭ n'a putut să declare vre-o dată că scrisul de pe borderou e al luĭ Dreyfus, de oare ce nu este expert de scrisurĭ. Ziarul citat declară, vorbind despre broşura luĭ Bernard Lazare, că Dreyfus n'a fost condamnat numaĭ în baza borderouluĭ. Doamna Dreyfus, precum şi advocatul Demange, declară însă încă

o dată că ex-căpitanul a fost condamnat numaĭ în baza borderouluĭ, —cel puţin aşa reiese din dosar.

†

Situaţia guvernuluĭ Badeni este foarte zdruncinată. In dezbaterile dăreĭ în judecată a ministeruluĭ, moţiunea prin care se propunea trecerea la ordinea zileĭ, abia a obţinut o majoritate de 6 voturĭ. Avînd în vedere că numărul acelora marĭ ar vroi să dea un vot de blam guvernuluĭ, a crescut considerabil ziarul „Vaterland" scrie: Sentinţa despre soarta politică a conteluĭ Badeni, e maĭ nefavorabilă, nu sentinţa asupra ordonanţeĭ în cestiunea limbilor. Intru atîta votul de astăzĭ trebuie privit ca o perdere mare, de şi nu ca o înfrîngere a guvernuluĭ".

†

Ziarul „Novoie Vremia" care a atacat aşa de mult pe Grecĭ, înainte şi în timpul războiuluĭ, a devenit de o dată grecofil: Astfel în ultimul săŭ număr scrie: Poarta întîrzie încheierea păceĭ fiind că nu vroieşte să dea Creteĭ autonomia. Dacă mîndria nu permite Turcieĭ ca să cedeze adversaruluĭ zdrobit, insula, apoĭ nu e greŭ de găsit o soluţie, şi anume: guvernul turcesc să cedeze Creta Rusieĭ, după cum Austria a cedat în 1866 Franţeĭ teritoriul italienesc, după ce învinsese pe Italienĭ. Grecia va primi în urmă Creta din mîna Rusieĭ.

†

„Koellnische Zeitung" anunţă că contele Goluchowski a propus puterilor, ca să însărcineze pe ambasadoriĭ din Constantinopole cu rezolvarea cestiuneĭ Cretane. Acelaş ziar anunţă că Turcia persistă în a refuza ca să adereze la numirea coloneluluĭ Schaeffer ca guvernator general al Creteĭ, şi că a trimes puterilor o nouă notă în acest senz.

I. H. ROSNY

SATNI

— Moravurĭ antice —

Intr'o zi principele Satni trecea pe piaţa luĭ Ptah; privirea îĭ fu atrasă de o femeie frumoasă şi tînără, care se plimba împreună cu sclavele eĭ. Dînsa era împodobită cu splendide giuvaerurĭ; mirarea şi admirarea principeluĭ fură atît de marĭ, în cît chemă pe tînărul servitor ce'l însoţea şi îĭ zise:

— Urmează fără întîrziere pe această femeie pînă la locuinţa eĭ şi să-mĭ aflĭ şi numele eĭ.

Tînărul sclav se grăbi să îndeplinească poruncile stăpînuluĭ săŭ şi intră în vorbă cu una din sclavele frumoaseĭ femeĭ.

— Cine este această femeie? întrebă timid sclavul luĭ Satni.

Ea răspunse:

— Este Tabubu, fiica profetuluĭ din Bubasta; ea merge acum la templu ca să se închine mareluĭ zeu Ptah.

Tînărul servitor se întoarse către Satni şi îĭ spuse ceea ce auzise, atuncĭ Satni îĭ zise;

— Intoarce-te şi du-te să spuĭ aceleĭ femeĭ că Satni, fiul regeluĭ, te-a trimes să spuĭ că dă zece monede de aur numaĭ ca să poată petrece un ceas cu Tabubu şi, dacă Satni va fi refuzat, dînsul va întrebuinţa violenţa, va ridica cu forţa pe Tabubu şi o va ascunde într'un loc în care nicĭ un om nu o va putea găsi.

*

Servitorul se întoarse spre Tabubu şi vorbi din noŭ tînereĭ servitoare; aceasta, speriată, spuse totul luĭ Tabubu. Frumoasa Tabubu chemă atuncĭ pe sclavul luĭ Satni şi îĭ zise:

— Principele Satni, fiul regeluĭ va da zece monede de aur pentru a petrece un ceas cu mine; du-te şi spune-ĭ că eŭ sînt sfîntă şi dacă voeşte să fiŭ a luĭ, să vină la templul din Bubasta, unde locuesc; acolo am totul preparat.

Servitorul spuse totul luĭ Satni, care şi ceru să i se aducă o barcă şi plecă spre templul din Bubasta. Satni trecu pragul templuluĭ şi Tabubu eşi ca să'l primească.

— Jură, zise ea, respect caseĭ prefectuluĭ din Bubasta!

Satni făcu ceea ce dînsa îĭ ceru şi urcă cu ea scara caseĭ, pătrunse în etajul de sus, pe care îl vizitz cu frumoasa Tabubu. Apartamentul era împodobit cu diferite incrustaţiunĭ de lapis-lazuli şi de pirozele. Acĭ se aflaŭ maĭ multe paturĭ luxoase; servitoriĭ umplură o cupă cu vin şi o dete luĭ Satni, iar Tabuba îĭ zise:

— Să-ţĭ placă să facĭ din acest locaş locul tăŭ de odihnă!

Satni răspunse:

— Nu asta am cerut.

Apoĭ servitoriĭ aduseră bucate parfumate, preparate ca pentru un prînz regal, Satni se desfătă cu Tabubu, dar fără să se atingă de vuluptosul eĭ corp. In sfîrşit, Satni zise tînereĭ femeĭ:

— Aĭ să sfîrşim... aĭ să intrăm în camera de la mijloc.

Dar dînsa, cu linişte, îĭ răspunse:

— Această locuinţă va fi a ta... dar eŭ sînt sfîntă, nu sînt o fiinţă pîngărită... şi, dacă tu doreştĭ să-ţĭ potoleştĭ cu corpul meŭ iubirea ta. trebuia să'mĭ daĭ prin scris toată averea ta.

Satni, fermecat, zise:

— Să vie scribul ca să-ţĭ satisfac plăcerea.

Scribul veni şi Satni dărui în scris averea sa frumoaseĭ Tabubu.

*

Un ceas se petrecu în tocmelĭ, cînd un servitor anunţă luĭ Satni că copiĭ săĭ îl caută; Satni porunci să-ĭ aducă în palat. Tabubu, auzind aceasta eşi îmbrăcată cu o haină stravezeĭ Satni putea atuncĭ prin subţirea'. haină, să-ĭ vadă trupul.

— Tabubu, acum eştĭ a mea, zise vesel Satni.

— Nu, zise ea, această casă va fi a ta dacă îmĭ promiţĭ că copiĭ tăĭ nu vor cere averea ta după ce tu veĭ muri.

Satni se execută.

— Acum să sfîrşim, Tabubu, zise Satni; aide să-mĭ satisfac dorinţa.

Ea răspunse:

— Indreptează-te către această odaie.

Satni intră şi se culcă pe un pat de fildeşĭ; Tabubu veni de se culcă lîngă dînsul.

. . . .

Satni îşĭ satisfăcu dorinţa; frumoasa Tabubu, sfînta fecioară din Bubasta, se vîndu pentru banĭ nobiluluĭ Satni.

Caion

MODE

Pălăriĭ model

Pălăria *Amazonă* cu bordurile largĭ, acoperită cu velur şi garnisită cu pene lungĭ, este foarte graţioasă.

Pălăria *Louis XVI* se face din feutre saŭ velur şi se garniseşte cu pene, păsărĭ şi cu funde saŭ florĭ de velur.

Laura.

Licitaţiunĭ

— In ziua de 18 Noembrie 1897, orele 4 p. m., se va ţine licitaţie publică, cu oferte sigilate, atît la direcţiunea generală a închisorilor, în localul [illegible] Academieĭ, cît şi la toate prefecturile de judeţe din ţară, pentru aprovisionarea atelieruluĭ de abagerie de la penitenciarul Pîngăraţĭ cu 12.000 kgr. lînă ţurcană, din carĭ 8.000 kgr. albă şi 4.000 kgr. neagră (scină),

— In ziua de 14 Noembrie 1897, orele 9 a. m.. se va ţine la cazarma regimentuluĭ 1 geniŭ, Cotrocenĭ, licitaţie publică cu oferte închise şi sigilate, pentru darea în întreprindere a furnisăreĭ materialuluĭ necesar la complectarea încărcăturilor a 32 trăsurĭ de terasierĭ ale parcurilor de geniŭ, de la corpurile de armată în valoare de leĭ 1.576.

— In ziua de 25 Noembrie 1897. orele 4 p. m., se va ţine licitaţie publică, cu oferte sigilate, atît la direcţiunea generală a închisorilor, în localul ministeruluĭ de interne, strada Academieĭ, la închisoarea centrală Galaţĭ, cît şi la prefectura judeţuluĭ Covurluĭ, pentru darea în antreprisă a hraneĭ şi săpunuluĭ necesar arestaţilor din acea închisoare pe timp de un an, cu începere de la 1 Februarie 1898.

— In ziua de 17 Februarie 1898, orele 11 a. m., se va ţine în localul prefectureĭ Constanţa, licitaţie publică orală, în conformitate cu dispoziţiile legeĭ de înstrăinarea bunurilor statuluĭ, pentru vînzarea de vecĭ a 24 bunurĭ micĭ din cătunul Satischioi-Turc, pendinte de comuna Şiriu, plasa Hîrşova, judeţul Constanţa

Pentru gospodine

Caşete contra diarreeĭ.— Luaţĭ: alaun gr. 0,10; opium 0,01—0,02; salicilat de bismut 0,30—0,60 grame. Acestea amestecate pentru un caşet. Faceţĭ zece caşete, din carĭ luaţĭ treĭ pe zi, şi veţĭ combate chiar şi cea maĭ cumplită diarree-

Gastr.

Sala Adevĕruluĭ

Ilustraţiĭ noĭ

Expunem astă-zĭ în *Sala noastră* diferite planşe extrase din noua publicaţie ilustrată, **L'invasion Récits de guerre 1870—1871,** de renumitul scriitor *Ludovic Halévy*. Această importantă publicaţie apare în fascicole marĭ în 4, tipărit pe hărtie velină, avînd o mulţime de planşe afară din text, negre şi în colorĭ, Fie-care fascicolă conţine 4 saŭ 5 planşe reprezentînd episode din resbelul de la 1870—1871. Uvragiul va fi complect în 10 fascicule, şi va forma un volum de mare valoare. Pînă astă-zĭ sînt apărute 4 fascicole.

Almanachurĭ pe anul 1898

Atragem atenţiunea cititorilor asupra următoarelor almanachurĭ noĭ pe anul 1898 ce am primit în *Sala noastră de Depeşĭ*:

Almanach du Charivari

Almanach des Parisiennes par Grévin.

Almanach des cocottes.

Almanach lunatique.

Almanach Guilaume.

Almanach Parisien.

Almanach pour rire.

Almanach comique.

Toate aceste almanachurĭ sînt foarte frumos ilustrate de ceĭ maĭ renumiţĭ caricaturiştĭ, şi complectate cu diferite nuvele şi anecdote, de ceĭ maĭ cunoscuţĭ scriitorĭ.

Preţul unuĭ ex. e de 50 banĭ.

In ţară se expepiază franco contra sumeĭ de 55 banĭ, orĭ-ce almanach publicat maĭ sus.

Foiţa „Modeĭ Ilustrate"

Amintim cititoarelor „Modeĭ ilustrate" că în numărul 5 s'a dat inceputul romanuluĭ pe care numitul ziar il va publica regulat in foiţă, conform cerereĭ lor.

Romanul ales pentru „Moda ilustrată" intruneşte toate condiţiunile uneĭ scrierĭ destinate pentru familiĭ.

***El este intitulat Romanul unuĭ monah** şi se datoreşte cunoscutuluĭ scriitor HENRY MURGER*

Premiile „Modeĭ ilustrate",

Marele număr de cititoare pe care *Moda ilustrată* l'a cîştigat într'un timp atît de scurt, îĭ înlesneşte chipul de a'şĭ arăta satisfacţiunea pentru încurajarea ce i s'a dat. Ea s'a hotărît decĭ să acorde premiĭ tutulor persoanelor carĭ i-ar da concurs fie ca cititoare cu numărul, fie ca abonate, fie ca propagandiste.

Cititoarele cu numărul, nu aŭ de cît să înainteze administraţieĭ *Modeĭ ilustrate*, *bonul* ce va figura sub denumirea de Premiŭ la *Romanul unuĭ monah* d'impreună cu suma de 60 *banĭ* şi vor obţine un album de fotografiĭ din cele maĭ splendide, o adevărată colecţiune de artă, de valoare inapreciabilă.

Cititoarele din provincie vor înainta *bonul*, lipit pe cotorul unuĭ mandat poştal purtător de suma de 65 *banĭ*.

Abonatele vor bine-voi să indice numărul chitanţeĭ de abonament, pentru a li se pune la dispoziţie unul din albumurĭ ca premiu *gratuit*.

Albumurile pe carĭ le oferim ca premiŭ sînt în număr de 12 seriĭ saŭ fascicole. Cu *un sigur bon* nu se poate obţine de cît o *serie*. Abonata nu are drept de cît la *gratuitatea uneĭ seriĭ*; cele-l'alte le poate însă obţine beneficiind pentru fie-care serie de costul redus indicat maĭ sus.

Propagandistele vor avea drept la premiĭ, proporţional cu numărul şi durata abonamentelor ce aŭ incasat şi înaintat *Modeĭ ilustrate*. Aşa de pildă pentru 4 *abonamente trilunare* se acordă *un abonament trilunar gratuit*; pentru *patru abonamente semestriale sau anuale* se acordă *un abonament semestrial saŭ anual gratuit* plus *albumul-premiu* în mod *gratuit*.

Intristaţiĭ: Maria Triandafil, mamă; Ioan D. Naumescu, Nicolae D. Naumescu şi locotenent George D. Naumescu, fiĭ; Maria D. Naumescu şi Eliza R. Zmieureanu, fiice; Radu Zmieurranu ginere; Grigore Triandafil şi Petre Triandafil, fraţĭ; Paulina dr. Athanasovicĭ şi Eufrosina St. Gheorghiadi, surorĭ; Eliza Gr. Triandafil, cumnată; Ştefan Gheorghiadi şi Ioan Naumescu, cumnaţĭ; nepoţĭ şi nepoate; precum şi familiile Gr. Păucescu, Dimitrie Popescu, Hepites, N. Negri şi Hagiopolu, aŭ durerea a vă face cunoscut pierderea prea iubiteĭ lor fiică, mamă, surоră, soacră, cumnata, mătuşe şi vară

Alexandrina D. Naumescu

decedată după o scurtă suferinţă la 2 ale curenteĭ, orele 9 seara, în etate de 53 de anĭ şi vă roagă să asistaţĭ la serviciul religios al înmormîntăreĭ ce se va oficia Marţĭ, 4 curent, orele 3 după amiazĭ precis în capela cimitiruluĭ Şerban-Vodă, unde sînt depuse rămăşiţele mortuare.

Amicii şi cunoscuţiĭ carĭ din eroare n'aŭ primit invitaţie specială sînt rugaţĭ a considera aceasta ca atare,

Rugaţi-vă pentru dînsa

Bucureştĭ, 1897 Noembrie

547

SALA DE DEPEŞI

Ultimele noutăţĭ literare şi ştiinţifice:

James Mark Baldwin Le developpement mental chez l'enfant et dans la race leĭ 7,50.

Louis Gumplowicz Précis de Sociologie leĭ 8.

S. Bing La culture artistique en Amérique leĭ 3.

Fridjof Nansen Vers le pôle, un volum cu 200 ilustraţiunĭ leĭ 10.

Dr. Paul Sollier Génèse et nature de l'hystérie, 2 volume leĭ 20.

Henry Greville Un peu d una vie leĭ 3,50.

Arthur Chuquet Le jeunesse de Napoléon-Brienne leĭ 7,50.

Funck Bresitano Le Science sociale. Morale politique leĭ 7,50.

Stendhal Napoléon. Notes et introductions par Jean de Mity leĭ 3,50.

F. Appy Trois milliards de Français, ou la solution des questions politiques, sociales, philanthropiques et de population leĭ 5.